

Roman Vatandaşlara Yönelik Strateji Belgesi

2023-2030

I. Aşama Eylem Planı

2023-2025

2023

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR	2
YÖNETİCİ SUNUŞU	3
GİRİŞ	5
METODOLOJİ.....	7
MİSYON ve VİZYON	8
TEMEL İLKELER.....	9
STRATEJİK AMAÇ VE HEDEFLER	10
a) Eğitim	10
b) İstihdam	11
c) Barınma	12
d) Sağlık	13
e) Sosyal Hizmet ve Sosyal Yardım.....	15
f) Genel Politika Alanları.....	16
UYGULAMA SÜRECİ	18
BÜTÇE.....	19
YERELLEŞME.....	20
İZLEME VE DEĞERLENDİRME.....	21
EYLEM PLANI	23
EĞİTİM.....	24
İSTİHDAM	36
SAĞLIK	45
BARINMA	52
SOSYAL HİZMET VE SOSYAL YARDIM	56
GENEL POLİTİKA ALANLARI.....	64

KISALTMALAR

AEP	AİLE EĞİTİM PROGRAMI
ASDEP	AİLE VE SOSYAL DESTEK PROGRAMI
ASHB	AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
ATHGM	AİLE VE TOPLUM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
DYK	DESTEKLEME VE YETİŞTİRME KURSLARI
HEM	HALK EĞİTİM MERKEZİ
İYEP	İLKOKULLARDA YETİŞTİRME PROGRAMI
MEB	MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
SED	SOSYAL VE EKONOMİK DESTEK HİZMETİ
SHM	SOSYAL HİZMET MERKEZİ
SODAM	SOSYAL DAYANIŞMA MERKEZİ
STK	SİVİL TOPLUM KURULUŞU
SYDV	SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA VAKFI
TBM	TÜRKİYE BAĞIMLILIKLA MÜCADELE EĞİTİMİ
TÜİK	TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU

YÖNETİCİ SUNUŞU

Ülkemiz, son yıllarda sosyal politika uygulamalarında büyük başarılarla imza atmıştır. Politikamızın merkezine insanı alarak attığımız her adım, daha müreffeh, daha güçlü bir Türkiye yolunda bize güç katmıştır ve katmaya devam edecektir. Hiçbir ayırım gözetmeden, hiçbir ihmale fırsat vermeden, herkesin kamu hizmetlerinden eşit ve adil bir şekilde yararlanması teminat altına alınarak, insan odaklı hizmet anlayışı şeffaf hale getirilmiştir.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımız; mutlu birey, uyumlu ve huzurlu aile ve müreffeh toplum hedefleriyle hizmetlerimizi tüm vatandaşlarımıza ulaştırmaya devam etmektedir. Aile ve toplum yapımızın korunmasına yönelik eğitim ve farkındalık çalışmalarını sürdürmekte; başta kadın, çocuk, engelli ve yaşlılarımız ile şehit yakını, gazi ve gazi yakınlarımız olmak üzere özel politika gerektiren vatandaşlarımıza yönelik koruyucu ve önleyici programlarımızı etkin bir şekilde uygulamaktayız.

Roman vatandaşlarımız ise yukarıda ifade ettiğim hedefler doğrultusunda sorunlarına çözüm yolları bulunması, yaşam koşullarının iyileştirilmesi ve vatandaşlar arasında sosyal içermenin sağlanması amacıyla büyük önem verdiğimiz, büyük ailemizin en önemli parçalarından biridir.

Türkiye Cumhuriyetinin önemli üyelerinden biri olan Roman vatandaşlarımızın sorunları için başta Sayın Cumhurbaşkanımızın önderliğinde, önemli çalışmalar yapılmıştır. Bu doğrultuda çalıştaylar, toplantılar düzenlenerek Roman vatandaşlarımızın sorunlarının gündeme gelmesine ve bir sivil toplum oluşmasına öncülük edilmiştir. Kanunlardaki, yönetmeliklerdeki incitici ifadelerin ayıklanmasından toplu konut inşasına, sosyal desteklerden sanatçı kimliklerinin tesciline kadar her alanda çalışmalar yapılması sağlanmıştır.

Toplumumuzun ayrılmaz bir parçası olan Roman vatandaşlarımız ülkemizin tüm kesimleriyle birlikte ülkemizin zenginliklerinden istifadeyle bugünüme ve yarınımıza değer katmaya devam edeceklerdir. Bakanlığımız da kurum ve kuruluşlarımızla iş birliği içerisinde Roman kardeşlerimizin hizmetlerimizden yararlanma kapasitelerini artırmayı sürdürecektir.

Bakanlığımız bu kapsamda; Roman Vatandaşlara Yönelik Strateji Belgesi (2016-2021) ve I. Aşama Eylem Planı (2016-2018) ve II. Aşama Eylem Planlarını (2019-2021) uygulamıştır. Bu belgeler temel olarak eğitim, istihdam, barınma, sağlık, sosyal hizmetler ve sosyal yardımlar ile izleme ve değerlendirme alanlarındaki eylemleri kapsamıştır. Söz konusu strateji belgesi ve eylem planlarının uygulanması Bakanlığımızca yakından takip edilmiş, kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları ve akademisyenlerden oluşan kurullar ile ilerlemeler ve gerçekleştirmeler değerlendirilmiştir.

Bu çalışmaların bir sistematığe kavuşması amacıyla Roman Strateji Belgesi için Etkili Bir İzleme, Değerlendirme ve Koordinasyon Mekanizması Kurulması (ROMSİD) projesi uygulamaya konmuştur. Proje kapsamında bir mekanizma kurularak Roman vatandaşlara yönelik çalışmalarımızın koordinasyonunun ve hizmet kalitesinin artırılması hedeflenmektedir. Proje 2019-2022 yıllarını kapsamaktadır.

Çalışmalarımızın devamı niteliğinde 2021 yılı itibarıyla yeni bir strateji belgesi ve eylem planı hazırlıkları Bakanlığımızca başlatılmış, kamu kurumlarının, sivil toplum kuruluşlarının ve akademisyenlerin bu süreçte katkıları alınarak söz konusu belgemize son hali verilmiştir.

Roman Vatandaşlara Yönelik Strateji Belgesi ve Eylem Planının (2023-2025) hazırlanması sürecinde birlikte çalıştığımız ve eylem planının uygulamasında önemli görevler üstlenen kamu kurum ve kuruluşlarına, sivil toplum kuruluşlarına ve görüşleri ile Belgenin hazırlık sürecinde bize katkı sunan herkese teşekkürlerimi sunar, belgenin Roman vatandaşlarımızın hayat standartlarının yükselmesine ve hayırlara vesile olmasını temenni ederim.

Derya YANIK

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı

GİRİŞ

Türkiye’de Roman vatandaşların sosyal içermeleri konusunda yasal ve toplumsal alanda birçok kazanım elde edilmiş, mevzuat değişiklikleri gerçekleştirilmiş, stratejiler ve eylemler ortaya konmuş ve projeler uygulanmıştır. Söz konusu çalışmaların artarak devam etmesi hususunda kamu kurumlarınca çalışmalar devam etmektedir.

Yukarıda ifade edilen değişiklik ve çalışmaların oldukça önemli ve kıymetli olduğunun bilinciyle, Roman vatandaşların toplumsal hayata etkin katılımlarının önünde halen aşılması gereken önemli bir mesafe bulunduğu görülmektedir.

Birçok hassas grupta olduğu gibi, Roman vatandaşların yaşamış oldukları sorunların giderilmesi için bütüncül bir yaklaşım sergilenmesi gerekmektedir. Bu doğrultuda kamu kurumlarının kendi görev alanlarıyla birlikte diğer kamu kurumları ve sivil toplumla da iş birliği içerisinde Roman vatandaşlara yönelik program ve uygulamaları gerçekleştirmeleri büyük önem taşımaktadır.

Bu kapsamda Roman vatandaşlara yönelik çalışmaların ve projelerin bir sistematığe bağlanması adına 2016 yılında **“Roman Vatandaşlara Yönelik Strateji Belgesi ve Eylem Planı 2016-2021”** yürürlüğe girmiştir. Söz konusu belge çeşitli politika alanlarında birçok eylemle desteklenerek bahse konu yıllar arasında uygulanmıştır. Roman vatandaşlarımızın yaşam koşullarının iyileştirilmesine destek sağlamak adına **“Romanların Yoğun Olarak Yaşadığı Yerlerde Sosyal İçermenin Desteklenmesi Projesi (SİROMA)”** hayata geçirilmiştir. SİROMA Projesi ile Roman vatandaşlarımızın istihdam edilebilirliklerinin artırılarak sosyal içermelerinin artırılması amaçlanmıştır. Bu doğrultuda Roman vatandaşlarımızın yoğun olarak yaşadığı 12 ilde istihdam artırıcı çalışmalar, eğitimi destekleyici etkinlikler ve sağlık okuryazarlığının kazandırılması faaliyetleri yürütülmüştür.

Ayrıca Bakanlığımız Roman vatandaşlara yönelik tüm kamu kurum ve kuruluşlarınca verilen hizmetlerin nicelik ve niteliğinin artırılması amacıyla **“Roman Strateji Belgesi için Etkili Bir İzleme, Değerlendirme ve Koordinasyon Mekanizması Kurulması Projesi (ROMSİD)”**ni 2020 yılında uygulamaya başlamıştır. Bu proje kapsamında strateji belgesi ve eylem planında sorumluluğu bulunan paydaşların izleme ve değerlendirme alanında kapasitelerinin artırılmasına dönük faaliyetler gerçekleştirilmektedir.

Roman vatandaşlarımızın sorunlarının tartışıldığı, kültürlerinin korunmasına yönelik istişarelerin yapıldığı bir gün olarak Dünya’da kabul edilen 8 Nisan Günü, ülkemizde de vatandaşlarımızın başta eğitim, istihdam ve iskân sorunları olmak üzere, sorunların çözümüne

hız verilmesi, her türlü ayrımcılık zeminin ortadan kaldırılmasına yönelik yapılan çalışmaların değerlendirilmesi ve Roman kültürünün korunarak yaşatılması amacıyla “**Romanlar Günü**” olarak kutlanmasına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Genelgesi 8 Nisan 2021 tarihli Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

2021 yılı itibarıyla uygulama süresi sona eren “Roman Vatandaşlara Yönelik Strateji Belgesi ve Eylem Planı” uygulama süresi içerisinde önemli bir politika referans belgesini teşkil etmiş, Roman vatandaşlara yönelik program ve proje uygulayan kamu kurumlarına yol gösterici olmuştur. Bu belgenin uygulama süresinin sona ermesiyle birlikte Bakanlığımızca yeni Strateji Belgesi ve Eylem Planı çalışmalarına başlanmıştır.

“Roman Vatandaşlara Yönelik Strateji Belgesi ve Eylem Planı” daha önce hazırlanan belgelerden edinilen çıkarımlar ve deneyimlerle birlikte ortaya konmuş ortak çalışmanın bir sonucudur. Belge, Bakanlığımız ve ilgili diğer kamu kurumlarının Roman vatandaşlara yönelik ortak mutabakatlarını ve iş birliği vizyonlarını içermektedir.

Bu çerçevede eğitim, istihdam, barınma, sağlık, sosyal yardım, sosyal hizmet ve genel politikalarından oluşan politika alanlarında stratejik amaçlar ve hedefler ortaya konarak bu hedefleri gerçekleştirmeye dönük eylemler ve faaliyetler oluşturulmuştur. Uygulanacak olan eylem ve faaliyetlere yönelik gösterge ve doğrulama kaynakları ile çalışmaların verimliliğinin izlenmesi ve değerlendirmesi gerçekleştirilecektir.

İzleme ve değerlendirme noktasında Bakanlık olarak oluşturulacak izleme ve değerlendirme sistemiyle birlikte Türkiye genelinde Roman Vatandaşlara Yönelik Strateji Belgesi ve Eylem Planı kapsamında gerçekleştirilen çalışmaları izleme, değerlendirme ve raporlamasını gerçekleştirerek izleme ve değerlendirme kuruluna sunulması hedeflenmektedir.

Oluşturulan Strateji Belgesi ve Eylem Planı ile Roman vatandaşlara yönelik çalışmalar konusundaki yol haritasının belirlenmesi, yapılan çalışma ve faaliyetlerin tüm yurttaki eşgüdüm ve koordinasyon içinde birbirini destekleyecek ve etkisini artıracak şekilde yürütülmesi ve etkilerinin tanımlanan gösterge ve hedefler yoluyla sistematik bir şekilde sürekli takip edilerek başarıya ulaşması hedeflenmektedir.

Roman Vatandaşlara Yönelik Strateji Belgesi dokuz yıllık, I. Aşama Eylem Planı ise dört yıllık bir süre için hazırlanmış olup yeni gelişmelere ve ihtiyaçlara karşılık verebilmek adına revize edilebilecek ve geliştirilebilecektir. İlgili tüm paydaşların katkısı ve ilgili taraflarla görüşmeler sonucu hazırlanmış olan bu Belgenin, Türkiye’de Roman vatandaşlara yönelik çalışmaların yürütülmesi sürecinde temel bir referans kaynağı olması hedeflenmiştir.

METODOLOJİ

Roman Vatandaşlara Yönelik Strateji Belgesi (2023-2030) ve I. Aşama Eylem Planı (2023-2025);

- Uluslararası çalışmalar, dünyadaki gelişmeler, yaşanan sorunlar ile bunlara yönelik geliştirilen çözüm stratejileri değerlendirilerek,
- Bakanlık temsilcileri ve bu alanda görev yapan uzmanların katkıları ile çalıştay ve toplantılarda elde edilen çıktı raporları,
- Ulusal alanda sorun tespiti ve bu sorunlara yönelik çözüm önerileri geliştirilerek, uygulanabilir faaliyetlerin tartışıldığı çalıştay raporları göz önünde bulundurularak oluşturulmuştur.

Bu Strateji Belgesi ve Eylem Planının hazırlanması sürecine 2021 Ağustos itibarıyla başlanmıştır. Öncelikle bir yol haritası çizilmiştir. Hazırlık sürecinde 2016-2021 yılları arasında bir önceki eylem planı kapsamında yapılan faaliyetler, güncel sorunlar ve çözüm önerileri konularında ilgili paydaşlarla çalıştaylar düzenlenmiştir.

Mevcut durum analizi kapsamında uluslararası sözleşmeler, eylem planları, ulusal mevzuat, ilgili Bakanlıkların stratejik planları ve üst politika belgeleri incelenmiştir.

Paydaş katılımını en üst seviyede tutabilmek amacıyla Roman vatandaşlara sunulan hizmetlerle ilgili olan, faaliyetlerinden doğrudan veya dolaylı olarak etkilenen, Bakanlığın hizmet alanını doğrudan veya dolaylı olarak etkileme gücüne sahip olan paydaşlar analiz edilmiştir. Paydaş analizi çerçevesinde sırasıyla paydaşların tespit edilmesi, önceliklendirilmesi, paydaşların görüş ve önerilerinin alınarak değerlendirilmesi çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

Bu kapsamda kamu kurumlarına bilgi verilerek söz konusu Strateji Belgesi ve Eylem Planına faaliyet önerileri, stratejik amaç ve hedefler belirlemeleri istenmiştir. Sonrasında, iletilen görüş ve öneriler ışığında stratejik amaçlar ve hedefler belirlenmiş, eylem önerileri derlenmiştir. Kamu kurumlarından alınan dönütler çerçevesinde taslak belge ortaya çıkmıştır.

Taslak belgenin çalışmaları devam ederken, sivil toplum kuruluşları ve kanaat önderlerinin Strateji Belgesi ve Eylem Planında yer almasını arzu ettikleri eylem ve faaliyetlerin öğrenilmesi amacıyla Bakanlığımız Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü web sitesinden duyuruya çıkmıştır. Bu duyuru neticesinde sekreteryaya ulaşan ve kurumlarca uygulanabilir bulunan öneriler dikkate alınarak belgeye son hali verilmiştir.

MİSYON VE VİZYON

Vizyon

Roman vatandaşların yaşam koşullarının iyileştirilmesi ve toplumsal bütünleşmenin artırılması.

Misyon

Eğitim, sağlık, istihdam, barınma, sosyal hizmet ve sosyal yardımlar alanlarında sunulan hizmetlerle gerek kısa gerek uzun vadede Roman vatandaşların sosyoekonomik refah seviyelerinin yükseltilmesi, sosyal uyumlarının güçlendirilmesi doğrultusunda gerekli adımların atılması sağlanacaktır.

TEMEL İLKELER

- i. Toplumsal ön yargı ve sosyal dışlanmayla mücadele etmek ve bunları önlemek,
- ii. Yoksulluğu azaltmak,
- iii. Güven, iş birliği ve güçlendirme ile Roman vatandaşların sosyal hayata katılımlarını artırmak,
- iv. Kapsayıcı temel eğitime etkin erişimi artırmak,
- v. Kayıtlı ve sürdürülebilir istihdama etkin erişimi artırmak,
- vi. Roman vatandaşların sağlığını iyileştirmek, kaliteli sağlık hizmetlerine ve sosyal hizmetlere etkin erişimi artırmak,
- vii. Roman vatandaşların ve çocukların kitlesel iletişim araçlarını daha güvenli kullanmasını sağlamak, kendilerinin ve çocuklarının dijital risklere karşı bilinçlenmelerini ve korunmalarını sağlamak,
- viii. Sağlıklı koşullara sahip, güvenli konutlara ve temel barınma hizmetlerine etkin erişimi artırmak,
- ix. Kadın erkek eşitliğine önem verilerek Roman kadınların hizmet ve programlardan eşit olarak yararlanmalarını sağlamak.

STRATEJİK AMAÇ VE HEDEFLER

a) Eğitim

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası gereği tüm vatandaşların eğitim hakkı bulunmaktadır. Bu doğrultuda tüm vatandaşlara eğitim ve öğrenim hizmetleri sunulmaktadır. Ancak uygulamada çeşitli nedenlerle Roman vatandaşların eğitime erişim ve devam hususunda sorunlar yaşadıkları, eğitim süreçlerini tamamlamakta güçlük yaşadıkları görülmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı, sivil toplum kuruluşları, diğer kamu kurumlarının temsilcilerinin Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı bölgelerde yaptıkları incelemeler Roman çocukların eğitim olanaklarından yeterince yararlanamadığını, eğitim olanaklarına erişimlerinin düşük, erken okul terklerin ve devamsızlıkların yüksek olduğunu göstermektedir.

Eğitim faaliyetlerine ilgi duymayan ve okulla kurulması gereken bağı oluşturulamamış Roman çocuklar yetişkin olduklarında gerek toplumsal hayata uyum sağlama gerekse iş piyasasına giriş imkânına sahip olma gibi hususlarda önemli güçlükler yaşamakta olup bu durum yoksulluk döngüsünü tetikleyen hassas bir mekanizma olarak karşımıza çıkmaktadır.

Roman çocukların okulla bağlarının kopmasının ve eğitimlerini uygun koşullarda devam ettirememelerinin nedenleri arasında belki de en önemlisi velilerin karşı karşıya kaldıkları sosyal ve ekonomik güçlüklerdir. Aileler geleceğe güven duyamamakta, çocuklarının eğitimlerine devam etmelerini oldukça uzun ve sonu belirsiz bir yatırım olarak görmektedirler.

Eğitim kurumları eğitim faaliyetlerinin gerçekleştirildiği mekânlar olmasının yanı sıra aynı zamanda çocukların ve gençlerin sosyalleştikleri ve kaynaştıkları alanlardır. Eğitim faaliyetlerine yeterli düzeyde katılamayan ve okulla yakın ilişkiler kuramayan Roman çocuklar, sosyalleşme konusunda sıkıntılar yaşayabilmekte ve kendini toplumdan uzaklaşmış hissedebilmektedir. Bu nedenle, Roman çocukların sosyalleşmesine ve toplum ile olan bağlarının kuvvetlendirilmesine katkı sağlamak için spor eğitimi, müzik eğitimi ve faaliyetleri, hareketlilik faaliyetleri, sosyal ve kültürel faaliyetlere ihtiyaç duyulmaktadır.

Ayrıca, internetin; bilgi iletişim teknolojilerinin ve yeni medyanın hızı ve hayatımızdaki etkisi günden güne artmaktadır. Özellikle pandemi sürecinde çocuklar ve aileler dijital dünya ile daha iç içe gelmiş ve internet, sosyal medya günlük yaşamın vazgeçilmezi halini almıştır. Klasik eğitim yöntemleri ile teknolojik gelişmeler internet ve sosyal medya avantajları ve

dezavantajları ile hayatımızda büyük bir yer almaktadır. Sosyal medyada paylaşılan içerik paylaşımı nedeniyle çocuklar da risk altında olup bu risklere karşı farkındalık faaliyetlerinin düzenlenmesi faydalı olacaktır.

Bu doğrultuda Roman Vatandaşlara Yönelik Strateji Belgesinde ve Eylem Planında yukarıda yer alan sorunların çözümüne yönelik aşağıdaki stratejik amaçlar ve hedefler belirlenmiştir.

Stratejik Amaç:
Roman çocukların eğitim hizmetlerine erişiminin artırılması ve Roman gençlerin en az zorunlu eğitimlerini başarıyla tamamlamalarının sağlanması.
Stratejik Hedefler:
1. Zorunlu eğitimin tüm aşamalarında erken okul terki ve devamsızlık şeklinde kendini gösteren eğitimden kopuşlar engellenecek ve daha önce çeşitli nedenlerle eğitimini yarıda bırakmak zorunda kalmış kişilerin – gençler öncelikli olmak üzere, eğitimlerine devam etmeleri sağlanacaktır.
2. Roman ailelerin eğitimin sosyal ve ekonomik faydaları ile eğitime yönelik sosyal yardımlara ilişkin bilgi düzeyleri artırılabilecektir.
3. Roman veli ve öğrencilerin, okul, öğretmen ve akranları ile sosyal bağları güçlendirilecektir.
4. Roman vatandaşların beceri, ilgi ve beklentileri doğrultusunda uygun mesleki eğitim kurumlarına yönlendirilmeleri sağlanacaktır.

b) İstihdam

Roman vatandaşların toplumsal entegrasyonunun sağlanmasının önündeki engellerden birisi işgücü piyasasına dâhil olmalarının oldukça sınırlı olmasıdır. Roman vatandaşların işgücüne katılımlarının düşük olmasıyla birlikte, çalışan Roman vatandaşların ise güvencesiz, geçici niteliksiz ve düşük statüde işlerde yer aldıkları bilinmektedir. Bu durumun ortaya çıkmasında temel sebep olarak ise genel eğitim seviyesinin istenilen düzeyde olmaması ve Roman vatandaşların mesleki eğitim imkânlarından yeterli ölçüde faydalanmamaları gösterilebilir. Eğitimi tamamlamamaları nedeniyle iş gücü piyasasının gerektirdiği niteliklerden yoksun olan Roman vatandaşların istihdama dâhil olmaları mümkün olmamaktadır.

Roman vatandaşların şehir merkezlerinden uzak mekânlarda yaşamaları onların gerek mesleki eğitim kurslarına, gerekse istihdam edilebilecekleri iş yerlerine ulaşımını zorlaştırmaktadır. İkamet yerlerinin uzaklığının yanında iş gücü piyasasına girişlerde yaşanan olumsuz tutumlar ve işverenlerin ön yargıları da Roman vatandaşların iş gücü piyasasına girişlerini zorlaştırmaktadır.

Ayrıca, Roman vatandaşların geleneksel hale gelmiş müzisyenlik, demircilik, kalaycılık, sepetçilik, elekçilik, hasırcılık, çiçekçilik ve bohçacılık gibi mesleklerinin ise gelir yaratabilecek ve bir piyasa oluşturabilecek özellikleri artık kalmamıştır. Bu doğrultuda toplumda geleneksel olarak icra ettikleri meslekleri sürdürmelerinin yanı sıra yeni iş alanları oluşturmak amacıyla mesleki eğitim programlarının geliştirilmesi ve bu programlara katılımın sağlanması önem arz etmektedir.

Bu doğrultuda Strateji Belgesi ve Eylem Planında Roman vatandaşların iş gücü piyasasına girişlerini kolaylaştıracak ve mesleki eğitimleri tamamlamalarına katkı sağlayacak amaç ve hedeflerin belirlenmesine özen gösterilmiştir.

Stratejik Amaç:
Roman vatandaşların iş gücü piyasasına girişlerinin önündeki engellerin kaldırılarak iş gücüne katılım düzeylerinin ve okullaşma oranlarının artırılması, sosyal uyumun güçlendirilmesi, nitelikli ve güvenceli işlerde istihdamlarının artırılması.
Stratejik Hedefler:
1. Roman vatandaşların iş gücü piyasasının talep ettiği niteliklere kavuşturulması sağlanacaktır.
2. Okullaşma oranının artırılmasına yönelik olarak Mesleki Eğitim Merkezi diploma programlarına ve Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerine yönlendirme sağlanacaktır.
3. Roman vatandaşların ilgi alanları doğrultusunda ilgili mesleki eğitim kurslarına yönlendirilmeleri sağlanacaktır.

c) Barınma

Roman vatandaşların yaşadığı en öncelikli sorunların birisi de konut sorunudur. Roman vatandaşların hâlihazırda hayatlarını sürdürmüş oldukları konutların gerekli altyapıya ve sağlıklı koşullara sahip olmadığı yapılan saha ziyaretlerinde görülmüştür.

Bu sorunun çözümüne yönelik olarak geçmişte Romanların yaşam alanı kentsel dönüşüm alanlarına dâhil edilmiş ve Romanlar sosyal konutlara yerleştirilmişlerdir. Roman vatandaşlar bu konutlarda yaşamlarını idame etme noktasında zorluklar yaşayabilmektedirler. Nitekim Roman sivil toplum temsilcilerinin ifadeleri ve bu alanda yapılan araştırmalar Roman vatandaşların genellikle tek katlı müstakil konutlarda yaşamayı tercih ettiklerini; mesleki eğilimlerinin, sosyal yaşamlarının ve toplumsal dayanışmalarının tek katlı evlerin oluşturduğu mahallelerde şekillendiğini göstermektedir.

Bu nedenle bu strateji belgesi ve eylem planında Roman vatandaşların barınma alanında yaşadıkları sorunlar not edilerek stratejik amaçlar ve hedeflerde bu hassasiyetler göz önünde bulundurulmuştur. Sosyal içerme döngüsünün en önemli araçlarından biri olan uygun barınma koşullarının sağlanması Roman vatandaşların sosyal bütünleşmesi için büyük önem taşımaktadır.

Stratejik Amaç:
Dezavantajlı bölgelerde yaşayan Roman vatandaşların, barınma koşullarını iyileştirmeye yönelik hizmetlere erişimlerinin artırılması ve barınma koşullarının iyileştirilmesi
Stratejik Hedefler:
1. Dezavantajlı nüfus gruplarının sağlıklı barınma koşullarına erişimlerinin artırılması amacıyla 1071 adet konut içeren sosyal konut projesi hayata geçirilecektir.
2. Dezavantajlı bölgelerde hizmet sunan Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarının Roman vatandaşların barınma olanaklarının iyileştirilmesine yönelik farkındalık ve hassasiyetleri artırılabilecektir.

d) Sağlık

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda yer alan "herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir" hükmü uyarınca sosyal devlet niteliğini haiz olan Türkiye Cumhuriyeti Devleti, tüm vatandaşlarının sağlık hizmetlerine erişmesini sağlamaktadır. "Genel Sağlık Sigortası" sistemi kapsamında, sosyal güvenlik sistemine kayıtlı tüm vatandaşlar ücretsiz sağlık hizmeti alabilmekte; sosyal güvenlik sistemine kayıtlı olmayan vatandaşlar ise birinci basamak (koruyucu sağlık) ve acil sağlık hizmetlerinden ücretsiz olarak yararlanabilmektedirler. Ayrıca 18 yaşına kadar tüm çocuklar devlet güvencesinde olup sağlık hizmetlerinden ücretsiz faydalanabilmektedir.

Ülkemizde her birey, bir aile hekimine kayıtlı olup aile sağlığı merkezlerinden hizmet alabilmekte; sağlık hizmetlerine erişimde zorluk çeken vatandaşlara da mobil sağlık hizmeti modeli vasıtasıyla toplum sağlığı merkezlerince yerinde sağlık hizmeti verilmektedir. Ayrıca Sağlık Bakanlığınca sağlık hizmeti ihtiyacı genel topluma göre daha fazla olan dezavantajlı gruplara (bebekler, anneler, yaşlılar, engelliler, göçmenler vd.) yönelik özel programlar da yürütülmektedir.

Roman topluluklarının, uluslararası düzeyde dezavantajlı gruplar arasında yer aldığı; kötü barınma ve çevre koşullarında yaşadığı; sağlık okuryazarlığının düşük olduğu ve sağlık hizmetlerine erişimde sorun yaşadıkları bilinmektedir. Dünya Sağlık Örgütüncü “sağlık okuryazarlığı” sağlıkta iyilik halini korumak ve geliştirmek için, bireylerin sağlık bilgisine erişim, bilgiyi anlama ve kullanma kabiliyetleri ile istekleri konusundaki bilişsel ve sosyal becerileri olarak tanımlanmaktadır. Bu kapsamda Roman vatandaşlar için sağlık okuryazarlığı önemli bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Roman vatandaşların bulaşıcı hastalıklar, bulaşıcı olmayan hastalıklar, bebek, anne, kadın ve üreme sağlığı, çevre sağlığı, kanser ve diğer halk sağlığı konularında da sağlık okuryazarlıklarının artırılması önem taşımaktadır.

Bundan dolayıdır ki Roman vatandaşlara yönelik hazırlanan strateji belgesinde, Roman vatandaşların sağlık okuryazarlığının artırılması ve Roman vatandaşların sağlık hizmetlerinden daha etkin/etkili faydalanmalarının sağlanması amacıyla stratejik amaç ve hedefler belirlenmiştir.

Stratejik Amaç:
Roman vatandaşların, sağlıklarının geliştirilmesi, sağlık okuryazarlıklarının artırılması ve sağlık hizmetlerinden daha etkin/etkili faydalanmalarının sağlanması.
Stratejik Hedefler:
1. Roman vatandaşların sağlık okuryazarlıkları artırılabacaktır.

- a) Roman vatandaşların hastalıklar ve risk faktörleri ile ilgili farkındalığı artırılacaktır.
- b) Roman vatandaşların sağlıklı yaşam alışkanlığı kazanmaları teşvik edilecektir.
- c) Roman vatandaşların anne ve çocuk ile kadın ve üreme sağlığı konusunda farkındalıkları artırılacaktır.
- d) Roman vatandaşların aşılardan bulaşıcı hastalıklar ile diğer halk sağlığı konularında farkındalıkları artırılacaktır.

2. Roman vatandaşların sağlık hizmetlerinden daha etkin/etkili faydalanmaları sağlanacaktır.

e) Sosyal Hizmet ve Sosyal Yardım

Roman vatandaşların istihdam düzeylerinin düşük olması ve genellikle geçici/güvencesiz işlerde çalışıyor olmaları, yoksulluğu ve yoksunluğu da beraberinde getirmektedir. Çoğunlukla sosyal güvence prim ödeme mali gücüne sahip olmayan bu kesim, genel olarak sigorta sistemi içinde yer alamamaktadır. Bu nedenlerle Roman vatandaşların eğitim, sağlık gibi kamu hizmetlerinden yararlanma, sosyal haklar, çocuk, yaşlı, engelli bakımı gibi konularda danışmanlık ve eğitim hizmetlerine ihtiyacı bulunmaktadır.

Roman vatandaşların yoğun olarak bulunduğu mahallelerde sokakta yaşayan, çalıştırılan ve dilendirilen çocukların tespit edilerek sağlıklı gelişimlerinin desteklenmesi, önlenebilir risklerden korunması amacıyla çocukların sosyal hizmetlere erişimi ve sosyal hizmetlerden etkin bir biçimde faydalanmaları sağlanmaktadır.

Stratejik Amaç:

İhtiyaç duyan Roman vatandaşların sosyal yardım ve sosyal hizmetlerden etkin bir biçimde faydalanmaları temin edilerek yoksullukla mücadele etmelerine ve refah düzeylerinin artırılmasına katkı sağlanması.

Stratejik Hedefler:

1. Roman vatandaşların kamu hizmetlerinden yararlanmasını kolaylaştıracak danışmanlık hizmetleri oluşturulacak ve yaygınlaştırılacaktır.

2. Sokakta yaşayan, çalıştırılan, dilendirilen Roman çocukların sosyal hizmetlere erişimini ve sosyal hizmetlerden etkin bir biçimde yararlanmalarını sağlamak üzere mobil ekip hizmetleri güçlendirilecektir.

3. Roman vatandaşlar arasında sosyal hizmet ihtiyacı bulunan yaşlı, engelli gibi dezavantajlı grupların sahip oldukları haklar konusunda farkındalık artırılacaktır. Ayrıca; kadınlara ve kız çocuklarına yönelik her türlü şiddetin ve istismarın engellenmesi ve erken yaşta evlilikler konularında da farkındalık artırılacaktır.

f) Genel Politika Alanları

Yukarıda ifade edilen hizmet alanları dışında Roman vatandaşların sorun yaşadığı diğer hizmet alanları da olduğu görülmektedir. Roman vatandaşların gerek günlük yaşamlarında gerek iş yaşamında karşılaşmış oldukları olumsuz tutum ve davranışların toplumun geneli ile bütünleşmelerine engel olduğu düşünülmektedir. Roman çocuk ve gençlere özel önem verilmesi, sportif ve diğer etkinliklerle geliştirilmeleri arzu edilmektedir. Ayrıca, Roman vatandaşlara yönelik sosyal politikalar için temel oluşturmak adına nitel ve nicel araştırmalar yapılması gerekmektedir. Bu yolla elde edilmesi beklenen verilere, kültürel aidiyet ve toplumsal kimlik gibi alanlardan çok demografik profillerin, sosyoekonomik statülerin ve kamu hizmetlerinden faydalanma durumlarının tespiti gibi konularda ihtiyaç duyulmaktadır. İfade edilen sebeplerle birlikte diğer politika alanlarına ilişkin de stratejiler belirlenmesi ve bu doğrultuda eylemlerin hayata geçirilmesinin uygun olduğu değerlendirilmiştir.

Bu alanlar sosyal içerme politikalarında etkinliğin artırılması adına araştırmalar yapılması, Roman vatandaşların manevi ihtiyaçlarına yönelik çalışmalar ve Roman vatandaşlara yönelik ön yargıların azaltılması için farkındalık faaliyetleri yapılması ve Roman çocuk ve gençlerin sportif ve kültürel faaliyetlerde desteklenmeleri ve Roman vatandaşların, sosyo-kültürel durumlarının ve sahip oldukları kültürel değerlerin desteklenmesi adına stratejik hedefler ve eylemlerin geliştirilmesi olarak belirlenmiştir. Bu sayede Roman vatandaşların ana hizmet eksenleri dışında karşılaşmış oldukları sorunların giderilmesine yönelik adımlar atılacaktır.

Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı bölgelerde kültürel ve sanatsal faaliyetlerin yaygınlaştırılması ve ulaşılabilirliğinin artırılmasına büyük önem verilmektedir. Bu doğrultuda Roman vatandaşlar arasında kültürel ve sanatsal faaliyetlere katılımın artırılarak Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı bölgelerde dayanışma ve toplumsal bütünleşmenin artırılarak sosyal uyumun geliştirilmesi hedeflenmiş ve bu bağlamda eylemler belirlenmiştir.

Stratejik Amaç:

Roman vatandaşların toplumla bütünleşmelerinin önündeki engelleri tespit ederek ve sosyal içerme alanında kamu kurumlarının ve kişilerin bilgi ve farkındalık seviyelerini yükselterek toplumsal kaynaşmanın geliştirilmesine katkı sağlanması

Stratejik Hedefler:

1. Roman vatandaşların karşılaşmış oldukları olumsuz tutum ve davranışlarla mücadele edilecektir.
2. Roman vatandaşların manevi danışmanlık ve rehberlik hizmetlerine erişimleri artırılabilecektir.
3. Roman vatandaşların çeşitli sportif ve kültürel faaliyetlerle desteklenmesiyle toplumsal kaynaşma güçlendirilecektir.
4. Roman vatandaşların durumlarına ilişkin araştırmalar yapılarak Roman vatandaşlara yönelik politika oluşturma süreçleri desteklenecektir.
5. Roman ebeveynleri ve çocukları sosyal medyada karşılaşabilecekleri risklere karşı bilinçlendirmek ve risk sonucunda alması gereken önlemleri, başvurması gereken yerler konusunda rehberlik yapılacaktır.
6. Roman vatandaşlar arasında kültürel ve sanatsal faaliyetler düzenlenerek toplum genelinde dayanışmanın ve bütünleşmenin teşvik edilmesi sağlanacaktır.

UYGULAMA SÜRECİ

Roman Vatandaşlara Yönelik Strateji Belgesi, Romanların yoğun olarak yaşadığı bölgelerde uygulanacaktır. Bu Stratejik Plan'da yer alan hedefler, 2023-2025 ve 2026-2030 dönemlerini kapsayacak iki eylem planı ile yürütülecektir.

Eylem Planı kapsamında sorumluluğu/ilgisi bulunan kurum ve kuruluşlar bu doğrultuda kapasiteleri ölçüsünde insan kaynağı ve bütçe ayırarak söz konusu faaliyetleri imkânları dâhilinde hayata geçireceklerdir.

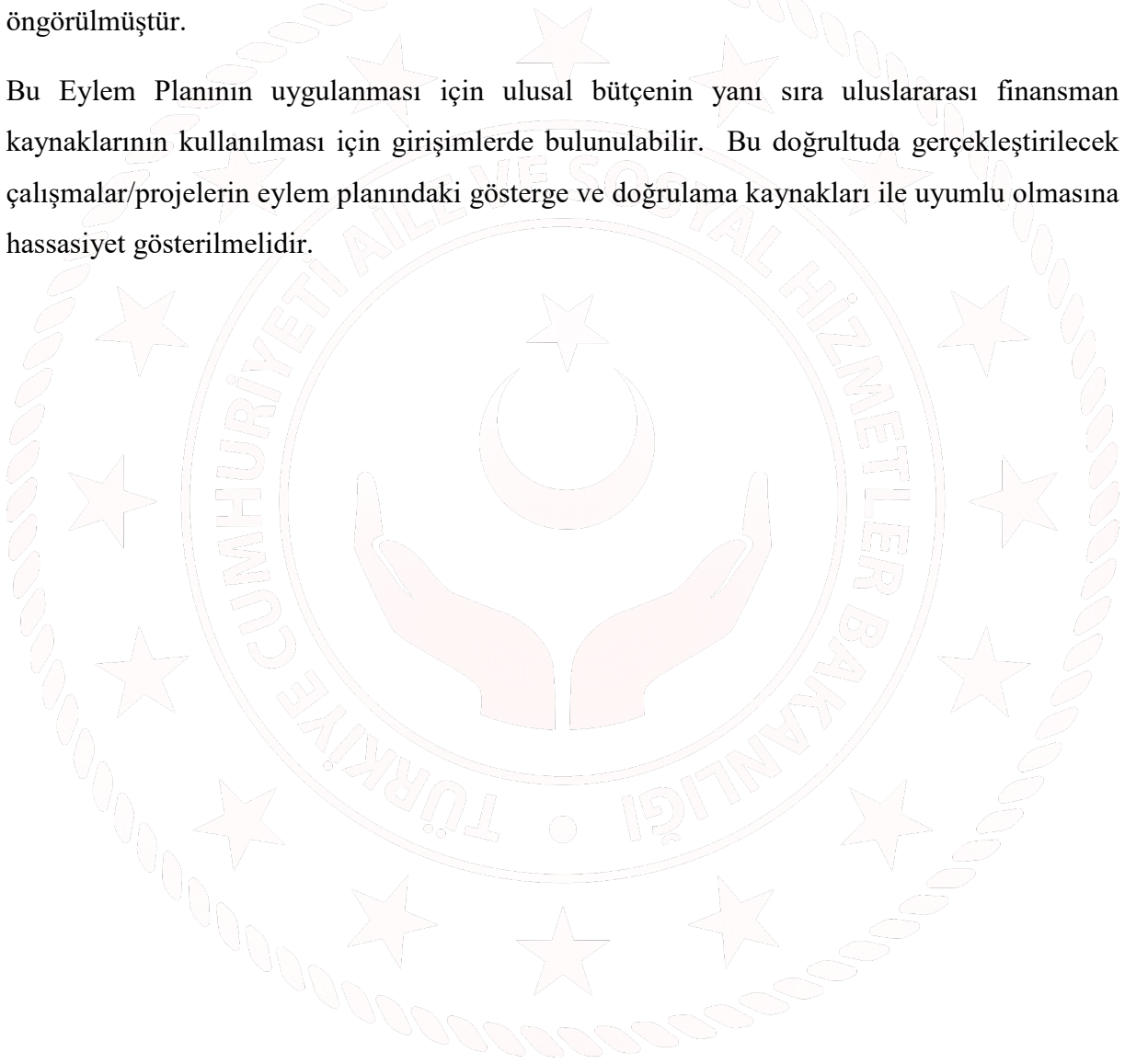
Söz konusu eylem planının ilerleme ve gerçekleştirmelerine özel önem verilmektedir. Bu doğrultuda eylem tablolarında, ilerlemenin takibini sağlayacak taban değerler kurumlarca belirlenecek, dörder aylık sürelerle Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğüne raporlanacaktır. Verinin olmaması veya göstergenin yeni takip edilmeye başlanacak olması durumunda; verinin elde edilmesine yönelik araştırma yapılacak veya verinin sistemden üretilmesine yönelik çalışmalar yapılacaktır. Bu çerçevede, gelişmelerin hızlı ilerlemesi ve gereksinimler doğrultusunda hedef ve göstergeler gerektiğinde güncellenecektir.

Roman Vatandaşlara Yönelik Strateji Belgesi (2023-2030) ve Eylem Planı (2023-2025)'nin Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyi gibi uluslararası kuruluşlar nezdinde raporlanması ve uluslararası koordinasyon ve iş birliği faaliyetleri Ulusal Roman Temas Noktası uhdesindeki çalışmalarla yürütülecektir.

BÜTÇE

Eylem Planında belirlenen amaçlara bağı hedef ve eylemlere ilişkin bütçenin, ilgili ve sorumlu kurumların yıllık bütçelerinde gösterilmesi öngörülmüştür. Eylem Planı uygulaması içerisinde hazırlanacak olan “Uygulama Raporlarında” her bir eylem için sorumlu/ilgili bakanlık veya kurum tarafından kullanılan toplam bütçenin bildirilmesi hedeflenmiştir. Bu doğrultuda sorumlu kurumların, yıllık bütçelerinde “**mahalle bazlı**” öngörülen eylem ve faaliyetler için ayrılan ödeneği söz konusu hedef ve faaliyetlerin gerçekleşmesi amacıyla kullanmaları öngörülmüştür.

Bu Eylem Planının uygulanması için ulusal bütçenin yanı sıra uluslararası finansman kaynaklarının kullanılması için girişimlerde bulunulabilir. Bu doğrultuda gerçekleştirilecek çalışmalar/projelerin eylem planındaki gösterge ve doğrulama kaynakları ile uyumlu olmasına hassasiyet gösterilmelidir.

YERELLEŞME

Bu Strateji Belgesi, Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı yerlerde uygulanmak üzere hazırlanmış ulusal bir strateji belgesidir. Ülke genelinde, sorumlu ve ilgili kamu kurumları koordinasyonunda uygulanacak olmakla birlikte iller ve bölgeler arasında, Roman vatandaşların yaşam koşullarında ve bölge özelliklerinde farklılıklar bulunabilmektedir. Bu farklılıklar, farklı ihtiyaçları doğurabilir. Bu doğrultuda, illerdeki farklı ihtiyaçlara yönelik olarak İl Eylem Planları oluşturulması gerekmektedir.

Valilikler koordinasyonunda hazırlanacak İl Eylem Planları, Ulusal Strateji Belgesi ve Eylem Planı doğrultusunda, faaliyetler bölgeye göre uyarlanacak ve ayrıntılandırılacaktır. Bölgenin ihtiyaçlarına göre, temel ilkelere, stratejik amaç ve hedeflere uygun olarak farklı eylemlerin eklenmesi mümkündür. İl Eylem Planı, Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü sekretaryasında, İl Milli Eğitim, İl Sağlık Müdürlükleri ve ilgili diğer kurumların iş birliğinde hazırlanacaktır. Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün teklifi ve Valilik Makamının onayıyla akademisyen ve STK temsilcilerinin de katılımıyla hazırlık toplantıları düzenlenerek oluşturulacak İl Eylem Planı, Valilik Oluru ile yürürlüğe konulacak ve Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğüne resmi yazı ile bildirilecektir.

İl Eylem Planları kapsamında, il düzeyinde sorumlu ve ilgili kamu kurumları ve STK temsilcilerinden ve akademisyenlerden oluşan bir İl Çalışma Grubu kurulacaktır. Çalışma grubu, ildeki yoğunluğa ve mevcut koşullara göre, Valiliğin belirleyeceği sıklıkla bir araya gelecek ve çalışmaların takibini ve koordinasyonunu sağlayacaktır. Yapılan toplantılara ilişkin tutanak ve toplantıda alınan kararlar, İl Müdürlüğü arşivinde saklanacak ve yıllık olarak İl Çalışma Grubu Raporu hazırlanıp Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğüne sunulacaktır.

İZLEME VE DEĞERLENDİRME

Eylem planlarının uygulanma sürecinde, ilgili politikalara temel oluşturmak üzere Roman vatandaşların durumlarının iyileştirilmesine yönelik veri toplanacaktır. **Roman Strateji Belgesi için Etkili Bir İzleme, Değerlendirme ve Koordinasyon Mekanizması Kurulması Projesi (ROMSİD)** kapsamında oluşturulan Roman Eylem Planı İzlem Platformuna başta Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü, İl Milli Eğitim Müdürlüğü, İl Sağlık Müdürlüğü ve sorumluluğu bulunan tüm bakanlıkların il müdürlüklerince görevlendirilecek personel tarafından Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı mahallelerde kamu kurumlarına danışmanlık ya da hizmet almak üzere başvuru yapan, ilgili kurum ve kuruluşlara yönlendirilen, eğitim alan ve eylem planı doğrultusunda yer alan diğer tüm faaliyetler kapsamında ulaşılan vatandaşlara ilişkin veriler, ilgili faaliyetin ya da hizmetin gerçekleşmesini takip eden 1 ay içerisinde, Kişisel Verilerin Korunması Kanununa uygun şekilde girilecek ve eylem planının uygulanmasının takip edilmesi sağlanacaktır. Bu şekilde, eylem planlarında yer alan eylemlerin gerçekleşip gerçekleşmemeye durumu, gerçekleşme oranı ve toplam ulaşılan kişi sayısı bilgilerine ulaşılabilecektir. Bu bilgilerle başarılı olan eylemler ve uygulamada sorun yaşanan eylemler belirlenecek ve sonraki eylem planlarının hazırlanmasında yönlendirici olacaktır.

Bu Strateji Belgesi ve Eylem Planında yer alan eylem ve faaliyetlerin uygulanmasının izlenmesi için 2016-2021 yıllarında uygulanan Roman Vatandaşlara Yönelik Strateji Belgesi ve Eylem Planı kapsamında oluşturulmuş olan İzleme ve Değerlendirme Kurulu görevine devam edecektir. Söz konusu kurul bir önceki yıla ait uygulamaları değerlendirmek üzere her yılın ilk yarısında Aile ve Sosyal Hizmetler Bakan Yardımcısı/Genel Müdür başkanlığında toplanacaktır. Sonuçlar ve değerlendirmeler, yılın ikinci yarısında raporlanarak kurula sunulacaktır. İzleme ve Değerlendirme Kurulunun mevcut üyeleri Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının paydaşlarla yapacağı istişareler neticesinde güncellenecektir.

Kurul; Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü, Diyanet İşleri Başkanlığı ile uygun görülen sivil toplum kuruluşlarının ilgili genel müdür ya da başkan düzeyindeki temsilcilerinden oluşmaktadır. Gerekli görüldüğünde ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcileri de toplantıya davet edilebilecektir.

İzleme ve Değerlendirme Kurulu altında, eğitim, sağlık, istihdam gibi konularda tematik çalışma grupları kurulabilir. Bu çalışma grupları, ilgili kurumlardan Daire Başkanı/Uzman

düzeyinde temsilcilerden oluşur. Çalışma gruplarına ayrıca gerekli görülmesi halinde STK temsilcileri ve akademisyenler de katılabilir. Çalışma gruplarının kurulması ATHGM koordinesinde gerçekleşecektir. Çalışma grupları, ATHGM tarafından belirlenecek aralıklarla bir araya gelip yapılan çalışmalar ve alınan sonuçlar üzerinden değerlendirme ve planlama yapacaktır.

İzleme ve Değerlendirme Kurulu toplantıları dışında Eylem Planında sorumluluğu bulunan kamu kurumları, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının çağrısı üzerine her yılın sonunda uygulamayı değerlendirmek ve bir sonraki yılda uygulanacak faaliyetleri izlemek amacıyla Kamu Kurumları Toplantısını gerçekleştirecektir. Kamu kurumlarının, ihtiyaca binaen yıl içerisinde Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının davetiyle tematik konularda bir araya gelmeleri mümkün olacaktır.

Bu Strateji Belgesi ve Eylem Planının uygulanmasının takibi ve Roman vatandaşlara yönelik sosyal içerme politikalarının koordinasyonu ve sekretaryasından Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı sorumludur. Sekretarya, Kurul toplantıları öncesinde Eylem Planları güncel durum dokümanı hazırlayarak Kurul üyelerine gönderir. Güncel durum dokümanının hazırlanmasında eylemlerden sorumlu kurumlardan alınan bilgiler esas alınır. Toplantılar sonrasında alınan kararların yer aldığı toplantı notları, Sekretarya tarafından tüm katılımcılara iletilir.

EYLEM PLANI

EĞİTİM

Stratejik Amaç:

Roman çocuklar için kaliteli eğitime erişimin artırılması eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması ve Roman çocukların en az zorunlu eğitimlerini başarıyla tamamlamalarının sağlanması.

Stratejik Hedefler:

1. Zorunlu eğitimin tüm kademelerinde Roman çocukların erken okul terkleri önlenerek okula devam oranları artırılabacaktır.
2. Roman ailelerin eğitimin sosyal ve ekonomik faydası ile eğitime yönelik sosyal yardımlara ilişkin bilgi düzeyleri artırılabacaktır.
3. Roman veli ve öğrencilerin, okul, öğretmen ve akranları ile sosyal bağları güçlendirilecektir.
4. Roman vatandaşların ilgi ve yetenekleri doğrultusunda uygun meslekî eğitim kurumlarına yönlendirilmeleri sağlanacaktır.
5. Roman çocuklara sosyal psikolojik ve akademik destek sağlanacaktır.
6. Roman çocukların okul öncesi eğitime erişimleri ve devam oranları artırılabacaktır.

Eylem No: 1	Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	İş Birliği Yapılacak Kurum/Kuruluşlar	Hedef Göstergesi	Doğrulama Kaynakları	Beklenen Sonuçlar
Roman çocukların nitelikli eğitime erişimleri sağlanarak akademik başarı oranları artırılabacaktır.	Faaliyet 1: Roman çocukların, ihtiyaç duydukları alanlarda Destekleme ve Yetiştirme kursları açılacaktır.	Milli Eğitim Bakanlığı (Ortaöğretim Genel Müdürlüğü)	Yerel Yönetimler Üniversiteler	2023/2025: • 20 Destekleme ve Yetiştirme Kursu Açılması	• Kurs Açılış Belgeleri • Kurs Duyurusu vb.	1. Roman çocukların akademik başarılarının artışı sağlanarak bir üst öğrenime geçişleri sağlanacaktır.
	Faaliyet 2: Roman çocukların Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına erişimlerinin sağlanacaktır.		Sivil Toplum Kuruluşları	2023/2025: • 2.000 Öğrencinin Kurslara Katılımının sağlanması		
	Faaliyet 3: İlkokul çağında bulunan çocukların okuma yazma ve matematik alanında temel kazanım yeterliklerini edinilmesi desteklenecektir.	Milli Eğitim Bakanlığı (Temel Eğitim Genel Müdürlüğü)	Yerel Yönetimler Üniversiteler Sivil Toplum Kuruluşları	2023: • 600 öğrenciye destek verilmesi 2024: • 600 öğrenciye destek verilmesi	• E-Okul Raporları	

				<p>2025:</p> <ul style="list-style-type: none"> 550 öğrenciye destek verilmesi 		<p>çözebilen, iletişime ve öğrenmeye açık, özgüven ve sorumluluk sahibi sağlıklı ve mutlu bireylerin yetişmesine imkân sağlanması beklenmektedir.</p>
	<p>Faaliyet 4: Okul öncesi çağında bulunan çocukların eğitime erişimi sağlanacaktır.</p>	<p>Millî Eğitim Bakanlığı (Temel Eğitim Genel Müdürlüğü)</p>	<p>Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı</p> <p>Diyanet İşleri Başkanlığı</p> <p>Yerel Yönetimler</p> <p>Üniversiteler</p> <p>Sivil Toplum Kuruluşları</p>	<p>2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> 9.000 “Benim Oyun Sandığım Seti” nin dağıtılması 27.000 “Okul Öncesi Öykü Seti ve Sınıf Kitaplığı” desteği yapılması <p>2024:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5000 “Benim Oyun Sandığım Seti” sayısı 20.000 “Okul Öncesi Öykü Seti ve Sınıf Kitaplığı” desteği 	<p>Temel Eğitim Genel Müdürlüğü</p> <p>Erken Çocukluk Eğitimi Daire Başkanlığı</p> <p>Set İçerikleri</p> <p>Kitap İçerikleri</p> <p>Görseller</p>	<p>3. Okul öncesi çağında bulunan eğitime erişimi olmayan ve şartları elverişsiz hanelerde yaşayan Roman aile çocuklarının ev ortamında desteklenerek kendi başlarına ve aileleri ile birlikte verimli zaman geçirmeleri, ilkokula hazır başlamalarının sağlanması beklenmektedir.</p>

				yapılan ana sınıfı sayısı	
				2025:	
				<ul style="list-style-type: none"> 4000 “Benim Oyun Sandığım Seti” sayısı 	

Açıklama: Eğitim desteğine ihtiyaç duyan Roman çocukların akademik başarılarının artırılması, okula uyum sorunlarının önlenmesi, sosyal gelişimlerinin desteklenmesi, okula devam oranının artırılması amacıyla kurslar (DYK ve İYEP) açılacak ve Roman öğrencilerin eğitimdeki başarıları artırılabilecektir. Roman vatandaşların yoğun olduğu illerde İl Millî Eğitim Müdürlükleri aracılığıyla ilgili faaliyetlere öğrencilerin katılımı teşvik edilecektir.

Eylem No 2:	Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	İş Birliği Yapılacak Kurum/Kuruluşlar	Hedef Göstergesi	Doğrulama Kaynakları	Beklenen Sonuçlar
Roman çocuklar sosyal ve psikolojik olarak desteklenerek okula uyumları sağlanacaktır.	Faaliyet 1: Roman çocukların sanatsal ve sportif faaliyetlere katılımı teşvik edilecektir.	Millî Eğitim Bakanlığı (İlgili Genel Müdürlüklerin Öğrenci İşleri ve Sosyal Etkinlikler Daire Başkanlıkları)	Gençlik ve Spor Bakanlığı (İl Müdürlükleri) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (İl Müdürlükleri) Kültür ve Turizm Bakanlığı (İl Müdürlükleri) Yerel Yönetimler Üniversiteler	2023: <ul style="list-style-type: none"> 10 Sanatsal ve Sportif Faaliyet Düzenlenmesi 600 Öğrencinin Sanatsal ve Spor Faaliyetlerine Katılım Sağlaması 5 Gezi ve Sosyal Etkinlik Düzenlenmesi 	<ul style="list-style-type: none"> Etkinliklerin görselleri, Katılımcı listeleri, Ulusal veya uluslararası müsabakalara/etkinliklere katılan öğrencilere ait katılım/başarı belgeleri 	1. Çocukların spor, sanat ve sosyal etkinliklere katılımı sonucu okula uyumları artacak, okul devamsızlıkları azalacak ve akademik başarıları artacaktır.

<p>Faaliyet 2: Okullarda spor turnuvaları, sergiler, sanat etkinlikleri düzenlenecektir.</p>			<p>Sivil Toplum Kuruluşları</p>	<p>2024:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 10 Sanatsal ve Sportif Faaliyet Düzenlenmesi • 600 Öğrencinin Sanatsal ve Spor Faaliyetlerine Katılım Sağlaması • 5 Gezi ve Sosyal Etkinlik Düzenlenmesi 		
<p>Faaliyet 3: Sosyal etkinlikler ve geziler düzenlenecektir.</p>				<p>2025:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 10 Sanatsal ve Sportif Faaliyet Düzenlenmesi • 600 Öğrencinin Sanatsal ve Spor Faaliyetlerine Katılım Sağlaması • 5 Gezi ve Sosyal Etkinlik Düzenlenmesi 		

Açıklama: Çocukların spor, müzik, sanat çalışmaları ve gezi etkinliklerine katılım sağladıkları durumlarda okula uyumu ve bağlılığının arttığı görülmüştür. Bu doğrultuda, bu faaliyetlerin ve etkinliklerin düzenlenmesi çocukları okula bağlayarak akademik başarılarının artmasını sağlayacaktır.

*: Roman vatandaşların yoğun olduğu illerde İl Millî Eğitim Müdürlükleri aracılığıyla ilgili faaliyetlere katılım sağlayan öğrenci sayıları tespit edilebilir.

Eylem No:3	Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	İş Birliği Yapılacak Kurum/Kuruluşlar	Hedef Göstergesi	Doğrulama Kaynakları	Beklenen Sonuçlar
Roman vatandaşların çocuk yaşta evlenmelerini önlemeye yönelik çalışmalar gerçekleştirilecektir.	<p>Faaliyet 1: Erken evliliklerin önüne geçmek için okullarda, SHM iş birliği ile ortaokul, lise düzeyindeki velilere yönelik olarak her yıl Aile Eğitim Programının erken evlilik modülü üzerine eğitim düzenlenecektir.</p>	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (İl Müdürlükleri)	<p>Millî Eğitim Bakanlığı</p> <p>İçişleri Bakanlığı</p> <p>Yerel Yönetimler</p> <p>Üniversiteler</p> <p>Sivil Toplum Kuruluşları</p>	<p>2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> 250 ailenin gerekli hizmetlere yönlendirilmesi 20 aileye Aile Eğitim Programı sunulması 2.000 kişinin Aile Eğitim Programı'ndan faydalandırılması 	<ul style="list-style-type: none"> Aile Eğitim Programı Eğitimleri Katılımcı Listeleri Eğitim Görselleri AEP uygulamalarına ait fotoğraflar Aile ziyaretlerine ilişkin kayıt bilgileri 	1.Ailelerin bilinçlendirilmesi ile birlikte kız çocuklarının okulu bırakıp erken yaşta evlenmelerinin önüne geçilecektir.
	<p>Faaliyet 2: Roman çocukların ortaokul sonrası liseye kayıt olması için ailelere ziyarette bulunarak yönlendirme yapılacaktır.</p>			<p>2024:</p> <ul style="list-style-type: none"> 500 Yönlendirme yapılan aile sayısı 20 Verilen Aile Eğitim Programı Sayısı 2000 Aile Eğitim Programına katılan kişi sayısı 		
	<p>2025:</p>					

				<ul style="list-style-type: none">• 500 Yönlendirme yapılan aile sayısı• 20 Verilen Aile Eğitim Programı Sayısı• 2000 Aile Eğitim Programına katılan kişi sayısı		
--	--	--	--	--	--	--

Açıklama: Roman çocuklarının okula devam durumlarının takibi, çocukların erken yaşta evlendirilme sorunlarının belirlenmesini sağlayacaktır. Bu doğrultuda, tespit edilen bu sorunlar neticesinde SHM tarafından ailelere gerekli bilgilendirme ve yönlendirmeler yapılacak, bu durumun önüne geçilmeye çalışılacaktır. Her yıl, SHM ile iş birliği içerisinde Aile Eğitim Programları okullarda düzenlenecek ve velilerin erken evlilik konusunda bilinçlenmesi sağlanacaktır.

Eylem No:4	Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	İş Birliği Yapılacak Kurum/Kuruluşlar	Hedef Göstergesi	Doğrulama Kaynakları	Beklenen Sonuçlar
Roman gençlerin kişisel/sosyal gelişimleri desteklenerek toplumsal uyum sürecine katkı sağlanacaktır.	Faaliyet 1: Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı mahallelerde gençlerin gönüllük faaliyetlerinde yer almaları sağlanacak, hobi edinmeleri amacıyla Genç Ofisler kurulacaktır.	Gençlik ve Spor Bakanlığı (İl Müdürlükleri)	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (İl Müdürlükleri)	2023:	<ul style="list-style-type: none"> Genç Ofis Adres Bilgileri Genç Ofis Açılış Dokümanları Gezi Etkinliği Katılımcı Sayıları Gezi Etkinliği Katılımcı Listesi Spor Etkinliği Katılımcı Sayıları Spor Etkinliği Katılımcı Listesi Etkinlik Fotoğrafları 	<ol style="list-style-type: none"> Açılacak Genç Ofislerle birlikte Roman gençlerin sosyalleşmeleri, gönüllük faaliyetlerinde yer almaları ve hobi edinmeleri teşvik edilerek eğitim ve öğretime devam etmeleri cesaretlendirilerek istihdama erişimleri artırılabacaktır. Düzenlenecek gezi, kültürel ve sportif faaliyetlerle Roman gençler arasındaki dayanışmayı artırmaya, öğrencilerde özgüven ve sorumluluk duygusu geliştirmeye, yeni ilgi alanları oluşturmaya, milli, manevi, ahlaki, insani ve kültürel değerleri kazandırmaya yardımcı olacaktır.
	Faaliyet 2: Yerel düzeyde Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı bölgelerde, Gençlik Merkezleri ve Genç Ofisleri vasıtasıyla gezi, spor ve sanatsal etkinlikler düzenlenerek Roman gençlerin etkinliklere		Milli Eğitim Bakanlığı (İl Müdürlükleri)	2024:		
			Valilikler Kaymakamlıklar Yerel Yönetimler Üniversiteler Sivil Toplum Kuruluşları	2025:		

	katılımı teşvik edilecektir.			<ul style="list-style-type: none"> • 10 Spor Etkinliği Düzenlenmesi • 10 Sanatsal Faaliyet Düzenlenmesi 		
--	------------------------------	--	--	---	--	--

Açıklama: Roman gençlerin topluma entegrasyonunun sağlanması ve sosyal gelişimlerinin desteklenmesi amacıyla kaynaştırıcı faaliyetlerin önemli olduğu düşünülmektedir. Bu nedenle hazırlanan bu eylem ile Roman gençlerin bu tür projelerde aktif olarak yer almasının gençlerin kişisel ve sosyal gelişimlerinin sağlanmasının, toplumsal uyum sürecine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Eylem No 5:	Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	İş Birliği Yapılacak Kurum/Kuruluşlar	Hedef Göstergesi	Doğrulama Kaynakları	Beklenen Sonuçlar
Türkiye’de yaşayan Roman gençlerin karşı karşıya kaldıkları genel sorunların ve durumlarının tespit edilerek sosyal politikaların üretilme sürecine fayda sağlanacaktır.	<p>Faaliyet 1: Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı bölgelerde gençlerin sosyoekonomik durumlarının ortaya konması, karşılaştıkları zorlukların ve genel sorunların tespit edilmesi amacıyla bir saha araştırması gerçekleştirilecektir.</p>	Gençlik ve Spor Bakanlığı (Eğitim Araştırma ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü)	<p>Milli Eğitim Bakanlığı</p> <p>TÜİK</p> <p>Yerel Yönetimler</p> <p>Üniversiteler</p> <p>Sivil Toplum Kuruluşları</p>	<p>2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 Araştırma Raporu Hazırlanması 	<ul style="list-style-type: none"> • Anket Soru Formu • Saha Verileri • Araştırma Raporu 	<p>1. Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı illerde gerçekleştirilecek araştırma ile vatandaşlara yönelik sosyal politikaların üretilme sürecine fayda sağlanması beklenmektedir.</p>
	<p>Faaliyet 2: Yapılacak saha araştırması neticesinde bir araştırma raporu</p>			<p>2025:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 Araştırma Raporu Hazırlanması 		

hazırlanarak	tarafına					
sunulacaktır.						

AÇIKLAMA: Bu araştırma ile Türkiye’de dezavantajlı kesimlerin sosyal durumu ve yaşam koşullarına ilişkin bilgilerin üretilmesi amaçlanmaktadır. Elde edilecek verilerle sağlıklı sosyal politika üretilmesine zemin oluşturulacaktır. Bu araştırma projesinin hazırlık sürecinde Roman Vatandaşlara Yönelik II. Aşama Eylem Planında sorumluluğu bulunan kamu kurum ve kuruluşlarının da soru formu hazırlanması vb. gibi çalışmalara katılımı ve katkı sağlamaları sağlanacaktır. Bu sayede Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı yerlerde hizmet sunan tüm kamu kurum ve kuruluşlarının da hizmetlerini gözden geçirmeleri ve kurumsal kapasitelerinin artırılması noktasında katkı sunacağı düşünülmektedir.

Eylem No 6:	Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	İş Birliği Yapılacak Kurum/Kuruluşlar	Hedef Göstergesi	Doğrulama Kaynakları	Beklenen Sonuçlar
Roman vatandaşların iş gücüne katılım ve okullaşma oranlarının artırılması amacıyla Mesleki Eğitim Merkezlerine kayıt yaptırılmaları teşvik edilecektir.	Faaliyet 1: Roman vatandaşların Mesleki Eğitim Merkezlerine kayıt yaptırılması teşvik edilecektir.	Millî Eğitim Bakanlığı (Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü)	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (İl Müdürlükleri)	<p>2023</p> <ul style="list-style-type: none"> 20 Roman vatandaşımızın kurslara kaydının sağlanması 20 Roman Vatandaşımızın belge alması 	<ul style="list-style-type: none"> Kurs Kayıt Dokümanları Okul Kayıt Dokümanları 	1. Roman vatandaşların mesleki eğitim veren kurs merkezlerine, liselere yönlendirilerek yatkınıkları ve istekleri doğrultusunda eğitim almaları teşvik edilecek ve iş gücü piyasasına donanımlı bir şekilde katılımları sağlanacaktır.
	Faaliyet 2: Roman vatandaşların Mesleki Eğitim Merkezlerinde diploma programına ve Mesleki ve Teknik		İŞKUR (Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri)			

Anadolu Liselerine kayıt yaptırılması teşvik edilecektir.		Sivil Toplum Kuruluşları	• 20 Belge Alan Öğrenci Sayısı		
Faaliyet 3: Roman vatandaşların ilgi alanları ve beklentileri doğrultusunda Güzel Sanatlar Liselerine yönlendirilmesi sağlanacaktır.			2025		

Açıklama: Roman vatandaşların saha taraması ile tespiti yapılarak Roman vatandaşlar ve işverenlere yönelik bilgilendirme faaliyetlerinin yapılması ve Roman vatandaşların istihdam edilebilirliklerini, istihdam oranını ve girişimcilik fırsatlarından faydalanma şanslarını artırmak için Mesleki Eğitim Merkezlerine kayıt yaptırılmasının önemli olduğu düşünülmektedir.

Eylem No 7:	Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	İş Birliği Yapılacak Kurum/Kuruluşlar	Hedef Göstergesi	Doğrulama Kaynakları	Beklenen Sonuçlar
Roman çocukların okula devamı izlenerek, okul terklerinin önlenmesi sağlanacaktır.	Faaliyet 1: Öğrencilerin okula devam durumu izlenecektir.	Milli Eğitim Bakanlığı (İlgili Genel Müdürlükler)	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (İl Müdürlükleri)	2023/2025: • Öğrenciler Arasında Devam Oranının %5 Artırılması • Devamsızlık ve Okul Terkine İlişkin Rapor Hazırlanması	<ul style="list-style-type: none"> E-Okul Verileri Ailelerle Yapılan Görüşme Dokümanları Farkındalık Faaliyetlerine İlişkin Görsel Dokümanlar 	1. Roman çocukların okula devamsızlık ve okul terki sorunlarının tespit edilerek sorunların giderilmesine yönelik çalışmalar yapılacak ve okul terkinin ve devamsızlığın önüne geçilecektir.
	Faaliyet 2: Devamsızlık ve okul terki nedenlerinin tespit edilecektir.		Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Gençlik ve Spor Bakanlığı Yerel Yönetimler			

Faaliyet 3: Ailelere eğitim ve öğretimin önemi konusunda il düzeyinde bilgilendirme ve farkındalık artırıcı faaliyetler yapılacaktır.	Üniversiteler Sivil Toplum Kuruluşları	• İller Düzeyinde 500 Bilgilendirme Faaliyeti Yapılması		
--	---	---	--	--

Açıklama: Her bir ilin veya bölgenin coğrafi ve yaşam koşulları farklı olduğundan, Roman öğrencilerin eğitime devamını sağlamak için öncelikle yerel düzeydeki engelleri tespit etmek gerekmektedir. Bir bölgedeki öğrencilerin bir başka bölgedeki öğrencilere göre farklı nedenlerle eğitimlerine devam edememeleri anlaşılabilir bir durumdur.

Devamsızlık sorunu yaşayan öğrencilerin çoğunun ekonomik ve sosyal sıkıntı yaşamaları sorunu ortak görünse de bu sorunun altında farklı nedenler olduğu görülmektedir. Bu nedenle, gözlemlenen gerçek sorunların güçlü özellikler ve avantajlar haline getirilmesi için her bir ilin ya da bölgenin iyi tanımlanmış, gerçekçi ve yerel çözüm önerilerine sahip olması gerekmektedir. Bu çözüm önerilerinin eğitim sistemine uygulanmasının yanı sıra ilerlemenin sürekli gözlenmesi de bölgenin mevcut özelliklerine uygun olarak gerçekleştirilmelidir.

Ebeveynlerin, çocuklarının eğitiminin devamlılığında önemli bir rol oynadıklarını fark etmelerini sağlayacak eylemler hayata geçirilmelidir. Bu doğrultuda öncelikle ebeveynlerin bakış açılarını değiştirmeye yönelik çalışmalar yapılmalıdır.

İSTİHDAM

Stratejik Amaç:

Roman vatandaşların iş gücüne katılım ve okullaşma oranlarının artırılması, sosyal uyumun güçlendirilmesi ve iş gücü piyasasına girişlerinin kolaylaştırılarak, nitelikli ve güvenceli işlerde istihdamlarının artırılması.

Stratejik Hedefler:

1. Roman vatandaşların iş gücü piyasasının talep ettiği niteliklere kavuşturulması sağlanacaktır.
2. Okullaşma oranının artırılmasına yönelik olarak Mesleki Eğitim Merkezi diploma programlarına yönlendirme ve Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerine kayıt yaptırılması sağlanacaktır.
3. Roman vatandaşların yatkınlıkları doğrultusunda ilgili mesleki eğitim kurslarına yönlendirilmesi sağlanacaktır.

Eylem No 8:	Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	İş Birliği Yapılacak Kurum/Kuruluşlar	Gösterge	Doğrulama Kaynakları	Beklenen Sonuçlar
Roman vatandaşların istihdam edilmesinin kolaylaştırılması amacıyla İŞKUR hizmetleri yaygınlaştırılarak vatandaşların istihdama yönlendirilmeleri yapılacaktır.	Faaliyet 1: Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı illerde istihdam garantili Mesleki Eğitim Kurslarına katılım artırılacaktır.	Türkiye İş Kurumu (Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri)	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (İl Müdürlükleri) Yerel Yönetimler Üniversiteler Sivil Toplum Kuruluşları	2023: • 1000 Mesleki Eğitim Kurslarına Katılan Kişi Sayısı • 1000 İşbaşı Eğitim Programlarına Katılan Kişi Sayısı • 15.000 katılımcıya İş Arama Becerileri Eğitimi	<ul style="list-style-type: none"> İŞKUR Sistem Çıktıları Vatandaş Bilgilendirme Toplantıları Katılımcı Listesi Katılımcı Listeleri 	<ol style="list-style-type: none"> Roman vatandaşların eğitim ve kurslara katılarak istihdama erişimleri kolaylaştırılacaktır. Roman vatandaşların iş gücünün gerektirdiği nitelikler ve bu niteliklerin kazanılması konusunda farkındalıkları artırılarak mesleki ve teknik eğitimlere katılımları artırılacaktır.
	Faaliyet 2: Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı illerde işbaşı eğitim programlarına katılım oranları artırılacaktır.					
	Faaliyet 3: Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı bölgelerde istihdama erişilebilirlik					

	<p>becerilerinin artırılması amacıyla İş Arama Becerileri eğitimleri gerçekleştirilecektir.</p>			<p><u>2024:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 1000 Mesleki Eğitim Kurslarına Katılan Kişi Sayısı • 1000 İşbaşı Eğitim Programlarına Katılan Kişi Sayısı • 15.000 katılımcıya İş Arama Becerileri Eğitimi <p><u>2025:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 1000 Mesleki Eğitim Kurslarına Katılan Kişi Sayısı • 1000 İşbaşı Eğitim Programlarına Katılan Kişi Sayısı • 15.000 katılımcıya İş Arama Becerileri Eğitimi 		
--	---	--	--	---	--	--

AÇIKLAMA: Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı bölgelere yapılan ziyaretler sırasında, Roman vatandaşlar arasında okuma yazma bilmeyen kişilerin olduğu ve aynı zamanda gençlerin İŞKUR'un istihdamla ilgili faaliyet ve hizmetlerinden haberdar olmadıkları gözlenmiştir. Ayrıca, bu kişilerin iş bulmak amacıyla genel olarak eş, dost, akraba ilişkileri gibi gayri resmi yollara başvurdukları, ancak İŞKUR'un sunduğu fırsat ve hizmetlerden haberdar olmadıkları tespit edilmiştir. Bu nedenle Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı yerlerde toplantılar ve seminerler düzenleyerek İŞKUR'un sunduğu İşbaşı Eğitim Programları, Mesleki Eğitim Kursları, Toplum Yararına Programlar vb. hizmetlerden haberdar edilmesi planlanmaktadır. Bununla birlikte Roman vatandaşların iş gücü piyasasına daha kısa zamanda girebilmeleri ve daha kalıcı olmaları için İş Arama Becerileri Eğitimleri düzenlenecektir.

Eylem No:9	Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	İş Birliği Yapılacak Kurum/Kuruluşlar	Hedef Göstergesi	Doğrulama Kaynakları	Beklenen Sonuçlar
Roman vatandaşların istihdam edilebilirliklerini artırmaya yönelik olarak mesleki eğitim kursları düzenlenecek ve Roman vatandaşların katılımları kolaylaştırılacaktır.	Faaliyet 1: Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı illerde Roman vatandaşların kolaylıkla erişimlerinin sağlanması adına istihdam garantili mesleki eğitim kursları düzenlenecektir.	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü)	İŞKUR (Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri) Milli Eğitim Bakanlığı (Halk Eğitim Merkezleri) Yerel Yönetimler Üniversiteler Sivil Toplum Kuruluşları	2023: <ul style="list-style-type: none"> • 20 adet Mesleki Eğitim Kursu açılması • 200 kişinin Mesleki Eğitim Kurslarına katılması • SODAM'lar bünyesinde 20 adet kurs açılması 	<ul style="list-style-type: none"> • İŞKUR Sistem Çıktıları • Vatandaş Bilgilendirme Toplantıları Katılımcı Listesi • Toplantı Fotoğrafları • Açılan Kurs Bilgileri 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı mahallelerde açılacak kurslarla vatandaşların kurslara katılımları kolaylaştırılarak meslek sahibi olmalarının önü açılacaktır. 2. Roman vatandaşların yatkınlıkları ve yerel düzeyde iş gücü piyasasının beklentileri göz önüne alınarak açılan kurslarla vatandaşların istihdam edilmeleri temin edilecektir. 3. Gerçekleştirilecek duyuru ve toplantılarla Roman vatandaşların eğitimlerden haberdar olmaları sağlanarak, katılımları sonucunda elde edilecekleri kazanımlar sunulacaktır.
	Faaliyet 2: Roman vatandaşların iş gücü piyasasının gerektirdiği ve bölgede ihtiyaç olarak belirlenen alanlarda istihdam garantili mesleki eğitim kursları açılacaktır.					
	Faaliyet 3: Açılacak kurslara ve kurs içeriklerine ilişkin halka açık alanlarda					

<p>ve muhtarlıklarda duyurular ve görseller hazırlanarak Roman vatandaşlarla paylaşılacaktır.</p>				<p><u>2024:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 50 Açılan Mesleki Eğitim Kurslarının Sayısı • 500 Mesleki Eğitim Kurslarına Katılan Kişi Sayısı • 20 SODAM'lar bünyesinde açılan kurs sayısı 		<p>4. İŞKUR – SODAM iş birliği ile hayata geçirilecek kurslar sonrasında kursları başarı ile tamamlayan Roman kadınların ürünlerini pazarlama, işe yönlendirme hususunda destek verilerek kurs sonrası takipleri sağlanacaktır.</p>
	<p>Faaliyet 4: SODAM bulunan illerde Roman kadınların söz konusu mesleki kurslara SODAM bünyesinde düzenlenerek katılımları teşvik edilecektir.</p>			<p><u>2025:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 50 Açılan Mesleki Eğitim Kurslarının Sayısı • 500 Mesleki Eğitim Kurslarına Katılan Kişi Sayısı • 20 SODAM'lar bünyesinde açılan kurs sayısı 		

ACIKLAMA: Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı bölgelere yapılan ziyaretler sırasında, Roman vatandaşlar arasında okuma yazma bilmeyen kişilerin olduğu ve aynı zamanda gençlerin İŞKUR'un istihdamla ilgili faaliyet ve hizmetlerinden haberdar olmadıkları gözlenmiştir. Bu kapsamda İŞKUR İl Müdürlükleri, Halk Eğitim Merkezleri ve Sosyal Dayanışma Merkezleri iş birliğinde Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı illerde mesleki kurslar düzenlenerek vatandaşların katılımı teşvik edilecektir. Düzenlenecek kurslara Roman vatandaşların katılımını artırmak adına ilave bilgilendirme ve yönlendirmeler gerçekleştirilecektir.

Eylem No 10:	Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	İş Birliği Yapılacak Kurum/Kuruluşlar	Hedef Göstergesi	Doğrulama Kaynakları	Beklenen Sonuçlar
Roman kadınların ticari hayata katılımı ve düzenli gelir elde etmesi amacıyla kadın kooperatiflerinin kurulması teşvik edilerek desteklenmesi sağlanacaktır.	Faaliyet 1: Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı mahallelerde kurulacak kadın kooperatifi üyelerine finansal okuryazarlık ile dijital okuryazarlığın geliştirilmesine yönelik çalışmalar, iş sağlığı ve güvenliği destek-teşvik mekanizmaları ile teknoloji kullanımı konularında kapasite geliştirme eğitimleri verilecektir.	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı [Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü (Koordinatör)]	Tarım ve Orman Bakanlığı (İl Müdürlükleri) Ticaret Bakanlığı (İl Müdürlükleri) Yerel Yönetimler Üniversiteler Sivil Toplum Kuruluşları	2023: • 10 Kapasite Geliştirme Eğitimleri Sayısı • 20 Çalışma Grupları Vasıtasıyla Verilen Eğitim, Bilgilendirme ve Çalıştay sayısı • 5 Roman mahallelerinde kurulan kooperatif sayısı • 5 Danışmanlık yapılan kadın kooperatifi sayısı	• Eğitim Katılım Listeleri • Eğitim Katılım Belgeleri • Eğitim Sunumları • Çalıştay Katılım Listesi • Çalıştay Fotoğrafları • Çalışma Grubu Ziyaret Fotoğrafları • Kurulan Kooperatif Bilgileri	1. Roman mahallelerinde kadın kooperatifi kurmak isteyen vatandaşlara kooperatif kurmadan önce öğrenmeleri gereken kapasite geliştirici konularda eğitimler verilerek kooperatif kuruluş süreçlerinde bilgi sahibi olmaları sağlanacaktır.

	<p>Faaliyet 2: İlgili ve sorumlu Bakanlık temsilcilerinden oluşan Kadın Kooperatifçiliği Çalışma Grupları ile Roman kadınların yoğun olarak yaşadığı yerlerde kadın kooperatiflerinin önemi, nasıl kurulacağı, bu alanda devlet tarafından sağlanan desteklere ilişkin çalıştay, bilgilendirme ve eğitimler düzenlenecektir.</p>					<p>2. Kooperatif kurma arzusundaki Roman kadınlara, illerde oluşturulan Kadın Kooperatifçiliği Çalışma Grupları ziyaret vs. çeşitli etkinliklerle destek olunarak Roman kadınların süreci daha güvenli tamamlamaları temin edilecektir.</p> <p>3. Kuruluş aşamasında herhangi bir sorun vb. durumda kadın kooperatiflerinin idari ve yasal anlamda desteklenmeleri sağlanarak, Roman kadınların bu süreçte sorun</p>
	<p>Faaliyet 3: Kooperatif kurulum sürecinde yasal ve idari danışmanlık (koçluk) sağlanacaktır.</p>			<p>2024:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 10 Kapasite Geliştirme Eğitimleri Sayısı • 20 Çalışma Grupları Vasıtasıyla Verilen Eğitim, Bilgilendirme ve Çalıştay sayısı • 5 Roman mahallelerinde kurulan kooperatif sayısı • 5 Danışmanlık yapılan kadın kooperatifi sayısı 		

				<p>2025:</p> <ul style="list-style-type: none">• 10 Kapasite Geliştirme Eğitimleri Sayısı• 20 Çalışma Grupları Vasıtasıyla Verilen Eğitim, Bilgilendirme ve Çalıştay sayısı• 5 Roman mahallelerinde kurulan kooperatif sayısı• 5 Danışmanlık yapılan kadın kooperatifi sayısı		yaşamamaları temin edilecektir.
--	--	--	--	---	--	---------------------------------

AÇIKLAMA: Kadınların ticari iş birliğini geliştirmek, kurumsal dayanışmasını teşvik etmek amacıyla kadın kooperatifçiliğinin desteklenmesi önemsenmektedir. Kadınların kooperatif kurarak teşkilatlanmalarının, ekonomik yaşamda daha güçlü bir şekilde yer almalarına ve sosyoekonomik statülerinin iyileştirmelerine fayda sağlayacağına inanılmaktadır. Hâlihazırda Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı ile iş birliği içerisinde kadın kooperatiflerinin yerel düzeyde sosyal hizmetler sunabilmeleri konusunda da çalışmalar yürütülmektedir. Kooperatifler sürdürülebilir kalkınmada da öncü rol oynamakta olup, özellikle bölgesel dengesizliklerin azalmasında çok önemli bir faktöre sahiplerdir. Bu doğrultuda Roman kadınların kooperatifler kurarak üretimde bulunmaları ve istihdam oluşturmaları beklenmektedir.

Eylem No 11:	Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	İş Birliği Yapılacak Kurum/Kuruluşlar	Hedef Göstergesi	Doğrulama Kaynakları	Beklenen Sonuçlar
Roman vatandaşların üretim alanlarına uygun kooperatifler kurulmasına yönelik rehberlik ve danışmanlık hizmeti verilecektir. (örnek, midye üretimi)	Faaliyet 1: Roman vatandaşların midye vb. ürünlerin üretimi konusunda kooperatif kurmaları için özendirici faaliyetler yürütülecektir.	Tarım ve Orman Bakanlığı (İlgili Genel Müdürlükler)	Ticaret Bakanlığı Yerel Yönetimler Üniversiteler Sivil Toplum Kuruluşları	2023: <ul style="list-style-type: none"> • 1 adet kooperatif kurulması • Kooperatifte 5 kişinin istihdam edilmesi 	<ul style="list-style-type: none"> • Kooperatif Kuruluş Bilgileri • Kooperatif Listeleri • Tesis Bilgileri ve Fotoğrafları • Yıllık Üretim Raporları 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Roman vatandaşların kendi aralarında iş birliği yaparak suretiyle kooperatifler kurmaları, bu yolla ticari hayata katılımları sağlanacaktır. 2. Roman vatandaşlara tahsis edilecek alanlarla vatandaşların ülke genelinde üretime katkı sunmaları sağlanmış olacaktır.
	Faaliyet 2: Midye üretimi vb. uygun alanlarda Roman vatandaşların yetiştiricilik yapmaları için alan sağlanacaktır.			2024: <ul style="list-style-type: none"> • 25 Çalışan Kişi Sayısı (Kümülatif) 		
	2025:					

				• 25 Çalışan Kişi Sayısı (Kümülatif)		
--	--	--	--	---	--	--

AÇIKLAMA: Roman vatandaşların geçmişten bu yana geçimlerini sağlamak için midye toplayıcılığı-satıcılığı yaptıkları bilinmektedir. Bu nedenle devretmemeleri şartıyla Roman vatandaşların kooperatif kurarak, bu tür tesisleri işleterek, ortaklarının sürekli gelir getirici faaliyet içinde bulunmalarının mümkün olabileceği değerlendirilmektedir.

SAĞLIK

Stratejik Amaç:
Roman vatandaşların, sağlıklarının geliştirilmesi, sağlık okuryazarlıklarının artırılması ve sağlık hizmetlerinden daha etkin/etkili faydalanmalarının sağlanması.
Stratejik Hedefler:
1. Roman vatandaşların sağlık okuryazarlıkları artırılacaktır. a) Roman vatandaşların hastalıklar ve risk faktörleri ile ilgili farkındalığı artırılacaktır. b) Roman vatandaşların sağlıklı yaşam alışkanlığı kazanmaları teşvik edilecektir. c) Roman vatandaşların ana ve çocuk ile kadın ve üreme sağlığı konusunda farkındalıkları artırılacaktır. d) Roman vatandaşların aşılar ve bulaşıcı hastalıklar ile diğer halk sağlığı konularında farkındalıkları artırılacaktır.
2. Roman vatandaşların sağlık hizmetlerinden daha etkin/etkili faydalanmaları sağlanacaktır.

Eylem No 12:	Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	İş Birliği Yapılacak Kuruluşlar	Gösterge	Doğrulama Kaynakları	Beklenen Sonuçlar
Roman vatandaşların sağlık okuryazarlıklarının artırılması konusunda farkındalık artırıcı ve bilinçlendirici çalışmalar yapılacaktır.	Faaliyet 1: Roman vatandaşların sağlık okuryazarlığının artırılmasına yönelik eğitim ve saha ziyaretleri gerçekleştirilecektir.	Sağlık Bakanlığı (Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü)	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (İl Müdürlükleri)	2023:	<ul style="list-style-type: none"> Eğitim Katılımcı Listeleri Eğitim/ Saha Ziyaretleri Fotoğrafları Haber Linkleri Web Siteleri Basılı Materyal Görselleri 	<ol style="list-style-type: none"> Roman vatandaşlara düzenlenecek eğitimlerle vatandaşların sağlık okuryazarlığı konusunda bilinç düzeyleri artırılarak böylelikle Roman vatandaşların sağlık seviyesinin daha da iyi olmasına katkıda bulunulacaktır. Sağlık okuryazarlığının artırılmasına yönelik dağıtılacak görsel materyalle Roman vatandaşların kendi sağlık iyilik hallerinin korunması ve
	Faaliyet 2: Roman vatandaşların sağlık okuryazarlığının artırılmasına yönelik görsel basılı materyalin dağıtımı sağlanacaktır.		Milli Eğitim Bakanlığı (İl Müdürlükleri)	Yerel Yönetimler		
			Üniversiteler	2025:		
			Sivil Toplum Kuruluşları	<ul style="list-style-type: none"> 1250 Roman vatandaşa sağlık okuryazarlığı eğitimi verilmesi 25 saha ziyareti yapılması 2.500 görsel materyal dağıtılması 		

				<ul style="list-style-type: none"> • 1250 Roman vatandaşa sağlık okuryazarlığı eğitimi verilmesi • 25 saha ziyareti yapılması • 2.500 görsel materyal dağıtılması 		geliştirilmesine katkı sağlanacaktır.
--	--	--	--	--	--	---------------------------------------

AÇIKLAMA: Bu eylem, Roman vatandaşların sağlık okuryazarlığını artırmayı ve sağlıklı bir davranış değişikliği kazandırmayı amaçlamaktadır. İl/ilçe sağlık müdürlüklerinde veya toplum sağlığı merkezlerinde (sağlıklı hayat merkezi vd.) çalışan sağlık personeli aracılığıyla başta kadınlar olmak üzere Roman vatandaşlar için eğitimler düzenlenecektir. Eğitimin içeriğini bulaşıcı hastalıklar, kronik hastalıklar, kanser, çevre sağlığı, tütün ve madde bağımlılığı, sağlıklı beslenme ve fiziksel aktivite, kadın ve üreme sağlığı, bebek ve çocuk sağlığı ve diğer koruyucu sağlık hizmetleri oluşturacaktır. Ayrıca eğitimlerde hastalık ve risk faktörlerinden de bahsedilecek davranış değişikliği için sağlıklı hayat merkezleri başta olmak üzere ilgili diğer sağlık kuruluşlarına Roman vatandaşların gitmesi ve sağlık hizmeti alması teşvik edilecektir. Bu eylem için ilgili paydaşlar ile iş birliği yapılacaktır.

Sağlık Bakanlığı tarafından koruyucu sağlık hizmetlerinde kullanılan materyal, eğitimler sırasında ve saha ziyaretlerinde Roman vatandaşlara dağıtılacaktır. Ayrıca, saha ziyaretleri gerçekleştirilecektir. Romanların yoğun yaşadığı yerler, yaşam koşulları ve sağlık davranışları yerinde değerlendirilecektir. Tespit edilen durumlar tüm paydaşlarla birlikte değerlendirilecektir. İl düzeyinde gerçekleştirilecek saha/hane ziyaretleri Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşlarının iş birliğiyle yapılacaktır.

Eylem No 13:	Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	İş Birliği Yapılacak Kurum/Kuruluşlar	Hedef Göstergesi	Doğrulama Kaynakları	Beklenen Sonuçlar
--------------	----------	--------------------------	---------------------------------------	------------------	----------------------	-------------------

<p>Roman vatandaşların sağlık hizmetlerinden daha etkin/etkili faydalanmalarının sağlanması kapsamında faaliyetler gerçekleştirilecektir.</p>	<p>Faaliyet 1: Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı bölgelerdeki il/ilçe sağlık müdürlüğü, toplum sağlığı merkezi, sağlıklı hayat merkezi ve aile sağlığı merkezinde çalışan personele dezavantajlı gruplara sunulan sağlık hizmetleri ve Roman vatandaşların sağlık hizmetlerinden daha etkin/etkili faydalanmalarının sağlanması kapsamında eğitim verilecektir.</p>	<p>Sağlık Bakanlığı (Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü)</p>	<p>Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı</p> <p>Yerel Yönetimler</p> <p>Üniversiteler</p> <p>Sivil Toplum Kuruluşları</p>	<p>2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 300 sağlık çalışanına hizmet içi eğitim verilmesi • 150 Roman vatandaşa anket uygulanması 	<ul style="list-style-type: none"> • Eğitim Katılımcı Listeleri • Eğitim Fotoğrafları • Eğitim Sunumları • Doldurulmuş Anket Formları 	<p>1. Roman vatandaşların sağlık hizmetlerinden yararlanma durumları değerlendirilecek ve Roman vatandaşların sağlık hizmetlerinden daha etkin/etkili faydalanmaları sağlanacaktır.</p> <p>2. Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı bölgelerdeki sağlık çalışanlarına hizmet içi eğitimler verilerek, Roman</p>
	<p>Faaliyet 2: Roman vatandaşların sağlık kurum/kuruluşlarına erişimini değerlendirmek amacıyla anket uygulaması gerçekleştirilecektir.</p>			<p>2024:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 300 sağlık çalışanına hizmet içi eğitim verilmesi • 150 Roman vatandaşa anket uygulanması 		

						vatandaşların sağlık hizmetlerinden daha etkin/etkili faydalanmalarına katkı sağlanacaktır.
--	--	--	--	--	--	---

AÇIKLAMA: Bu eylem ile Roman vatandaşların sağlık hizmetlerinden daha etkin/etkili faydalanmalarının sağlanması amaçlanmaktadır. Bu kapsamda, Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı bölgelerdeki il/ilçe sağlık müdürlüğü, toplum sağlığı merkezi, sağlıklı hayat merkezi ve aile sağlığı merkezinde çalışan personele dezavantajlı gruplara sunulan sağlık hizmetleri ve Roman vatandaşların sağlık hizmetlerinden daha etkin/etkili faydalanmalarının sağlanması kapsamında eğitim verilecektir. Planlanan eğitimlerde, dezavantajlı gruplara sunulan sağlık hizmetlerinde dikkat edilmesi gereken hususlar ile ayrımcılıkla mücadele konularına öncelik verilecektir. Sağlık çalışanlarının ayrımcılıkla mücadele hakkındaki farkındalıklarının artırılması kapsamında, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve il teşkilatları ile iş birliği gerçekleştirilecektir. Ayrıca Roman vatandaşların sağlık kurum/kuruluşlarına erişimini değerlendirmek amacıyla anket uygulaması gerçekleştirilecektir. Bu anketin sonuçları değerlendirilerek rapor haline getirilecektir.

Eylem No 14:	Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	İş Birliği Yapılacak Kuruluşlar	Gösterge	Doğrulama Kaynakları	Beklenen Sonuçlar
--------------	----------	--------------------------	---------------------------------	----------	----------------------	-------------------

<p>Türkiye genelinde uygulanan bağımlılıkla mücadele eğitimlerinin Roman vatandaşların yoğun yaşadığı mahallelerde de yaygınlaştırılması sağlanacaktır.</p>	<p>Faaliyet 1: Roman vatandaşlara yönelik olarak, madde kullanımına geçişte ilk basamak olan tütün ürünleri ve madde bağımlılığıyla mücadele hakkında farkındalık eğitimleri ve toplantıları düzenlenecektir.</p>	<p>Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü)</p>	<p>Milli Eğitim Bakanlığı (İl Müdürlükleri) Yerel Yönetimler Üniversiteler Sivil Toplum Kuruluşları</p>	<p>2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5000 vatandaşa eğitim verilmesi <p>2024:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5000 vatandaşa eğitim verilmesi <p>2025:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5000 vatandaşa eğitim verilmesi 	<ul style="list-style-type: none"> Eğitim Katılımcı Listesi Eğitim Fotoğrafları Eğitim Sunumları 	<p>1. Roman vatandaşların yaşadığı mahallelerde tütün ve madde bağımlılığı ile mücadele konusunda eğitimler verilerek vatandaşların bağımlılık konusunda farkındalıklarının artırılması sağlanacaktır.</p>
--	--	---	---	---	---	--

AÇIKLAMA: Bu eylem ile Roman vatandaşların yoğun yaşadığı illerde tütün ve madde bağımlılığı ile mücadele kapasitesinin artırılması amaçlanmaktadır. Bu kapsamda Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı personeli vesilesiyle Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı mahallelerde bağımlılıkla mücadele eğitimleri verilecektir.

BARINMA

Stratejik Amaç:

Dezavantajlı bölgelerde yaşayan Roman vatandaşların, barınma koşullarını iyileştirmeye yönelik hizmetlere erişimlerinin artırılması ve barınma koşullarının iyileştirilmesi

Stratejik Hedefler:

1. Dezavantajlı nüfus gruplarının sağlıklı barınma koşullarına erişimlerinin artırılması amacıyla 1071 adet konut içeren sosyal konut projesi hayata geçirilecektir.
2. Dezavantajlı bölgelerde hizmet sunan Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarının Roman vatandaşların barınma olanaklarının iyileştirilmesine yönelik farkındalık ve hassasiyetleri artırılabacaktır.

Eylem No 15:	Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	İş Birliği Yapılacak Kurum/Kuruluşlar	Hedef Göstergesi	Doğrulama Kaynakları	Beklenen Sonuçlar
Roman vatandaşların yoğun yaşadığı bölgelerde barınma yardımlarından etkin bir şekilde faydalanılması sağlanarak vatandaşların yaşam alanları iyileştirilecektir.	Faaliyet 1: Roman vatandaşların yoğun yaşadığı bölgelerde hizmet sunan Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarıyla ihtiyaç sahiplerinin barınma yardımlarına erişiminin artırılması için koordinasyon toplantıları yapılacaktır.	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü)	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (İl Müdürlükleri) Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları Yerel Yönetimler Üniversiteler Sivil Toplum Kuruluşları	2023: • 3 Tanıtım Ziyareti Yapılması 2024: • 3 Tanıtım Ziyareti Yapılması 2025: • 3 Tanıtım Ziyareti Yapılması	• Tanıtım Ziyaretleri Katılımcı Listeleri • Tanıtım Ziyaretleri Fotoğrafları	1. Roman vatandaşların barınma yardımlarından etkin faydalanmaları sağlanarak vatandaşların yaşam alanlarını iyileştirilmeleri teşvik edilecektir.

AÇIKLAMA: Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu kaynakları ile Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları (SYD Vakfı) eliyle olumsuz barınma şartlarında yaşayan yoksul hanelerin yaşam koşullarının iyileştirilmesine yönelik olarak Fon Kurulunun 26.12.2017 tarih ve 2017-7 sayılı Barınma Yardımlarına İlişkin İlke Kararı(Karar) ile belirlenen usul ve esaslar doğrultusunda ev yapımı/onarımı yardımları yapılmaktadır. Mevcut durumda Roman vatandaşların yaşam koşullarının iyileştirilmesine yönelik barınma yardımları da bu kapsamda değerlendirilmektedir. Bu kapsamda: 200.000 TL'ye kadar ev satın alımı yardımı, kendi arsası olan vatandaşlara 200.000 TL'ye kadar betonarme ev yapımı ve 150.000 TL'ye kadar prefabrik ev yapımı yardımı, sağlıksız koşullarda ve kendi evlerinde yaşayan hanelerin evlerinin onarımı için 75.000 TL'ye kadar ev onarımı yardımı ve tam hisseli tapusu mevcut olmayan hanelerin evlerinin onarımı için 50.000.-TL'ye kadar ev onarımı yardımı yapılmaktadır. Söz konusu yardımlara ilişkin başvurular ilgili SYDV Vakfınca alınmakta, Vakıf karar organı olan Vakıf Mütevelli Heyetince uygun görülen başvurular Bakanlık makamınca onaylanarak kaynak tahsisi yapılmaktadır. Yapılacak tanıtım ziyaretlerinde barınma yardımlarını aktif olarak

kullanmayan SYD Vakıfları ziyaret edilerek Roman vatandaşların yardımlardan aktif faydalandırılmasına ilişkin istişareler yapılacak ve kısaca özetlenen barınma yardımı modellerinden roman vatandaşların faydalandırılmasına ilişkin farkındalık sağlanacaktır.

Eylem No 16:	Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	İş Birliği Yapılacak Kurum/Kuruluşlar	Hedef Göstergesi	Doğrulama Kaynakları	Beklenen Sonuçlar
Roman vatandaşların yaşam biçimleri ve talepleri (ulaşım olanakları, altyapı hizmetleri vb.) dikkate alınarak özgün konut projeleri hayata geçirilecektir.	<p>Faaliyet 1: Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı oturulamayacak durumda olan veya kentsel dönüşüm kapsamına giren konutlarda yaşayan Roman vatandaşlar için planlanacak olan konut projelerinde onların yaşam biçimleri ve talepleri dikkate alınacak ve bu çerçevede bahçe tarımı yapmaya müsait, müstakil konut projeleri hayata geçirilecektir.</p> <p>Faaliyet 2: Gerçekleştirilecek konut projeleri kamu hizmetlerine erişimin kolaylaştırılması için kamu kurum ve kuruluşlarının sosyal donatılarıyla desteklenecektir.</p>	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hizmetleri Genel Müdürlüğü)	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü) (Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü) Yerel Yönetimler, Sivil Toplum Kuruluşları	2023 - 2025: <ul style="list-style-type: none">Belirlenen bölgelerde 1071 konut inşa edilmesi	<ul style="list-style-type: none">Proje DuyurularıProje İhale DuyurularıAlınan Başvuru TalepleriKentsel Dönüşüm Alanlarının İlanıİnşa Edilen KonutlarKurulan Sosyal Donatılar	<ol style="list-style-type: none">Roman vatandaşlar için planlanacak olan konut projelerinde onların yaşam biçimleri ve talepleri dikkate alınacak ve bu çerçevede bahçe tarımı yapmaya müsait, müstakil konut projeleri hayata geçirilerek Roman vatandaşların daha sağlıklı ve güvenli alanlarda yaşamlarını sürdürmeleri temin edilecektir.Konut projeleri içerisinde başta Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı olmak üzere ilgili Bakanlıklar tarafından oluşturulacak hizmet birimleri ile Roman vatandaşların hizmetlere erişimleri kolaylaştırılarak sosyal hizmet ve yardımlarla refahları artırılabacaktır.

AÇIKLAMA: Roman vatandaşlar tarih boyunca kendi kültür ve geleneklerine özgü barınma şekilleri geliştirmişlerdir. Roman vatandaşların yaşadığı mahallelerde yapılan inceleme ve gözlemler sonucunda bazı Roman mahallelerin fiziki olarak iyi durumda olmadığı anlaşılmaktadır. Barınma koşulları, bireylerin sağlık durumunun yanı sıra çocukların eğitim olanaklarını ve gelecek beklentilerini de doğrudan etkilemektedir. İzolasyonu yapılmamış ve rüzgâr, kar veya yağmurun kolaylıkla nüfuz ettiği konutlarda yaşayan insanlar çeşitli problemlerle karşı karşıya kalmaktadırlar. Bu sorunun çözümüne yönelik olarak geçmişte Romanların yaşam alanı kentsel dönüşüm alanlarına dâhil edilmiş ve Romanlar sosyal konutlara yerleştirilmişlerdir. Nitekim Roman sivil toplum temsilcilerinin ifadeleri ve bu alanda yapılan araştırmalar Roman vatandaşların genellikle tek katlı müstakil konutlarda yaşamayı tercih ettiklerini; mesleki eğilimlerinin, sosyal yaşamlarının ve toplumsal dayanışmalarının tek katlı evlerin oluşturduğu mahallelerde şekillendiğini göstermektedir. Bu nedenle Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı oturulamayacak durumda olan veya kentsel dönüşüm kapsamına giren konutlarda yaşayan Roman vatandaşlar için planlanacak olan konut projelerinde onların yaşam biçimleri ve talepleri dikkate alınacak ve bu çerçevede bahçe tarımı yapmaya müsait, müstakil konut projeleri hayata geçirilecektir.

SOSYAL HİZMET VE SOSYAL YARDIM

Stratejik Amaç:

Yoksullukla mücadele edilmesi ve refahın artırılması amacıyla, ihtiyaç duyan Roman vatandaşların sosyal yardım ve sosyal hizmetlerden etkin bir biçimde faydalanmalarının sağlanması.

Stratejik Hedefler:

1. Roman vatandaşların kamu hizmetlerinden yararlanmasını kolaylaştıracak danışmanlık hizmetleri oluşturulacak ve yaygınlaştırılacaktır.
2. Sokakta yaşayan, çalıştırılan, dilendirilen, Roman çocukların sosyal hizmetlere erişimini ve sosyal hizmetlerden etkin bir biçimde yararlanmalarını sağlamak üzere mobil ekip hizmetleri güçlendirilecektir.
3. Roman vatandaşlar arasında sosyal hizmet ihtiyacı bulunan yaşlı, engelli gibi dezavantajlı grupların sahip oldukları haklar konusunda farkındalık artırılacaktır. Ayrıca; kadınlara ve kız çocuklarına yönelik her türlü şiddetin ve istismarın engellenmesi ve erken yaşta evlilikler konularında da farkındalık artırılacaktır.

Eylem No 17:	Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	İş Birliği Yapılacak Kurum/Kuruluşlar	Hedef Göstergesi	Doğrulama Kaynakları	Beklenen Sonuçlar
Sokakta çalıştırılan Roman çocukların yoğun olarak yaşadığı illerde mobil ekip hizmetleri güçlendirilecek ve Roman çocuklara sosyal ve ekonomik destek verilmesi sağlanacaktır.	Faaliyet 1: Mobil Ekip hizmetleri yaygınlaştırılarak güçlendirilecektir.	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü)	Milli Eğitim Bakanlığı Sağlık Bakanlığı Yerel Yönetimler Üniversiteler	2023: • 500 Mobil Ekip Personeline Verilmesi • 200 Aileye Rehberlik Hizmeti Verilmesi	<ul style="list-style-type: none"> • SED Kullanım Sayıları • SED Ödeme Tutarı • Aile Bilgi Sistemi Kayıtları • Kurum Kayıtları 	1. Roman çocukların sokakta çalıştırılmalarının önüne geçilerek eğitime devamları sağlanacaktır.
	Faaliyet 2: Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı mahallelerde çocuklara SED Hizmetine yönelik bilgilendirme yapılarak yaygınlaştırılacaktır.					2. Ailelere bilgilendirmeler yapılarak, Roman çocukların mesleki eğitime, tedavi hizmetlerine ve psikososyal destek hizmetlerine yönlendirilmesi yapılarak çocukların hayata kazandırılmaları sağlanacaktır.
	Faaliyet 3: Eğitim çağını tamamlamış çocukların mesleki eğitime yönlendirilmesi, madde bağımlılığı bulunan çocukların sokaktan çekilerek psikososyal destek hizmetlerinden yararlandırılması ve					

	tedaviye yönlendirilmesi amacıyla ailelere rehberlik hizmetleri verilecektir.			2024: <ul style="list-style-type: none">• 500 Mobil Ekip Personeline Eğitim Verilmesi• 200 Aileye Rehberlik Hizmeti Verilmesi		
				2025: <ul style="list-style-type: none">• 500 Mobil Ekip Personeline Eğitim Verilmesi• 200 Aileye Rehberlik Hizmeti Verilmesi		

AÇIKLAMA: "Çocuk İşçiliği ile Mücadele Ulusal Programı" çerçevesinde, sokakta çalıştırılan Roman çocukların takipleri Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Mobil Hizmet Birimleri ile yapılacaktır. Bu sayede sokakta çalıştırılan, dilendirilen ve okul devamsızlığı olan, ihmal veya istismara uğrama, suça yönelme gibi riskleri bulunan Roman çocukların yaşamına dokunulacaktır. Mobil Hizmet Birimlerince tespit edilecek çocukların uygun sosyal hizmet modellerine yönlendirilmeleri gerçekleştirilecektir. Mobil ekiplerinin çalışmaları sonucunda ağırlıklı olarak maddi imkânsızlıklar nedeniyle sokaklarda çalışmaya itilen ve bu nedenle eğitim hayatları sekteye uğrayan Roman çocukların Sosyal ve Ekonomik Destek (SED) hizmetinden yararlanmaları sağlanacaktır. Ayrıca, eğitim çağını tamamlayan çocukların mesleki eğitime yönlendirilmesi, madde bağımlılığı bulunanların tedavilerinin yapılması, çocukların sokaktan çekilerek psikososyal destek hizmetlerinden yararlandırılması amacıyla ailelere rehberlik hizmeti verilecektir.

Eylem No 18:	Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	İş Birliği Yapılacak Kurum/Kuruluşlar	Hedef Göstergesi	Doğrulama Kaynakları	Beklenen Sonuçlar
Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı bölgelerde faaliyet göstermek üzere yeni Sosyal Dayanışma Merkezi (SODAM) faaliyete geçirilecek ve mevcut SODAM'ların hizmet sunum kapasiteleri artırılabacaktır.	Faaliyet 1: Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı mahallelerde SODAM'ların sayıları artırılabacaktır.	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü) (Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü)	Milli Eğitim Bakanlığı Türkiye İş Kurumu Yerel Yönetimler Üniversiteler	2023: <ul style="list-style-type: none"> 6 Yeni SODAM Açılması 10 Eğitim Alan SODAM Personeli Sayısı 3000 SODAM'a Düzenli Olarak Devam Eden Kursiyer Sayısı 10 Serginin Yıl İçerisinde Açılması 	<ul style="list-style-type: none"> SODAM Açılış Oluru Eğitim Katılım Listeleri Eğitim Katılım Belgeleri Kurs Fotoğrafları Sergi Fotoğrafları 	<ol style="list-style-type: none"> Roman mahallelerinde yeni SODAM'ların sayısı artırılarak Roman kadınların bu merkezlerden faydalanmaları sağlanacaktır. SODAM'larda görevli personele eğitimler verilerek, görevlilerin SODAM hizmet ve içerikleri geliştirmeleri sağlanacaktır. Roman kadınların SODAM'a devam etmeleri sağlanarak mesleki eğitim almaları, hobi
	Faaliyet 2: SODAM' da görev yapan personelin kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesi adına çalıştaylar düzenlenecektir.					
	Faaliyet 3: SODAM'dan faydalanan Roman vatandaşların sayısı artırılabacaktır.					
	Faaliyet 4: SODAM'da eğitim gören Roman kadınların yıl sonunda					

	halka açık bir alanda sergi açmaları ve kadınların el emeklerini halka sunma imkânı sağlanacaktır.			<p>2024:</p> <ul style="list-style-type: none">• 2 Yeni SODAM Sayısı• 10 Eğitim Alan SODAM Personeli Sayısı• 3500 SODAM'a Düzenli Olarak Devam Eden Kursiyer Sayısı• 10 Serginin Yıl İçerisinde Açılması <p>2025:</p> <ul style="list-style-type: none">• 2 Yeni SODAM Sayısı• 10 Eğitim Alan SODAM Personeli Sayısı• 4000 SODAM'a Düzenli Olarak Devam Eden Kursiyer Sayısı• 10 Serginin Yıl İçerisinde Açılması		edinmeleri ve sosyalleşmeleri temin edilecektir. 4. SODAM'da eğitim alan kursiyerlerin ürettiği ürünlerin yıl sonunda sergileri yapılarak il/ilçe sakinlerine ürünlerinin tanıtımını yapmaları sağlanacaktır.
--	--	--	--	---	--	--

AÇIKLAMA: Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı illerde hizmet veren mevcut SODAM ana hedefleri, özellikle düşük gelirli gruplara mensup olan dezavantajlı kadınların sosyal entegrasyonunu sağlamak ve artırmaktır. Her merkez, sportif, mesleki, kültürel ve sosyal gelişim alanlarında çeşitli aktiviteler sunmaktadır. SODAM'ların hizmet sunum kapasitesinin artırılması ve sayıca çoğaltılması, dezavantajlı Roman kadınların mesleki becerilerinin gelişimini, gelir güvenliğini, sosyal içermelerini vb. destekleyecek ve böylece onların sosyal ve ekonomik gelişimlerinin hızlanmasına katkıda bulunacaktır.

Eylem No 19:	Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	İş Birliği Yapılacak Kurum/Kuruluşlar	Hedef Göstergesi	Doğrulama Kaynakları	Beklenen Sonuçlar
Sosyal hizmet ihtiyacı bulunan Roman vatandaşların sahip oldukları haklar ile sosyal hizmet alanında bilgilendirici faaliyetler yürütülecektir.	Faaliyet 1: Aile Sosyal Destek Programı (ASDEP) ile Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı mahallelerde hane ziyaretleri gerçekleştirerek sosyal yardım ve sosyal hizmete ihtiyacı olan vatandaşlar tespit edilecek, durumlarına uygun hizmetlere ve gerektiğinde diğer kamu hizmetlerine yönlendirmeleri yapılacaktır.	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (İl Müdürlükleri)	Milli Eğitim Bakanlığı Türkiye İş Kurumu Yerel Yönetimler Üniversiteler	2023: <ul style="list-style-type: none"> • Roman mahallelerinde 700 adet ASDEP Hane Ziyareti yapılması • 50 hanenin ASDEP ziyaretleri kapsamında hizmetlere yönlendirilmesi • Roman mahallelerinde 50 adet AEP Eğitimi gerçekleştirilmesi • 50 adet Kadının Güçlendirilmesi Seminerleri gerçekleştirilmesi 	<ul style="list-style-type: none"> • ASDEP Kayıt Belgeleri • Sistem Kayıtları • Eğitim Katılım Listeleri • Eğitim Katılım Belgeleri • AEP Eğitim Fotoğrafları • Seminer Fotoğrafları 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Roman mahallelerinde ASDEP Ziyaretleri gerçekleştirilerek Roman vatandaşların kamu hizmetlerine yönlendirilmeleri ve ailelere rehberlik ve danışmanlık hizmetleri sunularak aile ve bireylerin yaşam koşullarının iyileştirilmesi sağlanacaktır. 2. Roman vatandaşların yaşadığı mahallelerde aile eğitimi, evlilik öncesi eğitim ve diğer konularda eğitimler

<p>Faaliyet 2: Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı yerlerde aile eğitimi, evlilik öncesi eğitim ve boşanma danışmanlığı gibi eğitim faaliyetleri mahalle bazlı gerçekleştirilerek Roman vatandaşların bu hizmetlere erişimleri kolaylaştırılacaktır.</p>					<p>• Seminer İçerikleri</p>	<p>verilerek Roman vatandaşların bu konularda bilinç düzeyleri artırılabilecektir.</p> <p>3. Roman vatandaşların yoğun olduğu mahallelerde yaşayan kadınlara yönelik gerçekleştirilecek eğitimlerle kadınların hakları konusunda farkındalıklarının artırılması ve bilinçlenmeleri sağlanacaktır.</p>
<p>Faaliyet 3: Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı illerde kadının güçlenmesine ve kadının sosyal statüsüne zarar veren etkenlerle mücadeleye ilişkin bilgilendirici faaliyetler düzenlenecektir.</p>				<p>2024:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1250 Roman Mahalleleri ASDEP Hane Ziyareti Sayısı • 250 ASDEP Hizmet Yönlendirme Sayısı • 100 Roman Mahallelerinde Gerçekleştirilen AEP Eğitimleri Sayısı • 100 Kadının Güçlendirilmesi Seminerleri Sayısı 		
				<p>2025:</p>		

				<ul style="list-style-type: none">• 1250 Roman Mahalleleri ASDEP Hane Ziyareti Sayısı• 250 ASDEP Hizmet Yönlendirme Sayısı• 100 Roman Mahallelerinde Gerçekleştirilen AEP Eğitimleri Sayısı• 100 Kadının Güçlendirilmesi Seminerleri Sayısı		
--	--	--	--	--	--	--

AÇIKLAMA: Roman vatandaşlardan temel kamu hizmetlerinden ve özellikle de sosyal hizmetlerden yeterince faydalanamayanlar, bu durumun olumsuz etkilerini hissetmektedir. Ayrıca bulunulan sosyoekonomik statü, sosyal hareketlilikteki kısıtlamalar ve kültürel farklılıklar gibi etkenler, Roman vatandaşların kamusal ve sosyal hayata katılımlarını zorlaştırmaktadır. Bu nedenle sosyal hizmet ihtiyacı bulunan dezavantajlı Roman vatandaşların sahip oldukları haklar ile kadının güçlenmesi ve kadının sosyal statüsüne zarar veren etkenlerle mücadele gibi konularda bilgilendirici faaliyetlerin Roman vatandaşların yaşadığı bölgelerde ikamet eden vatandaşlar hedef alınarak tasarlanması, durumlarının iyileştirilmesinde etkili bir rol oynayacaktır. Ayrıca, bu husus çocuk bakımı ve eğitimi, engelli haklarının korunması ve yaşlı bakımı gibi hizmetlerin verimliliğini de artıracaktır.

GENEL POLİTİKA ALANLARI

Stratejik Amaç:
Roman vatandaşların toplumla bütünleşmelerinin önündeki engelleri tespit ederek ve sosyal içerme alanında kamu kurumlarının ve kişilerin bilgi ve farkındalık seviyelerini yükselterek toplumsal kaynaşmanın geliştirilmesine katkı sağlanması
Stratejik Hedefler:
1. Roman vatandaşların karşılaşmış oldukları olumsuz tutum ve davranışlarla mücadele edilecektir.
2. Roman vatandaşların manevi danışmanlık ve rehberlik hizmetlerine erişimleri artırılacaktır.
3. Roman vatandaşların çeşitli sportif ve kültürel faaliyetlerle desteklenmesiyle toplumsal kaynaşma güçlendirilecektir.
4. Roman vatandaşların durumlarına ilişkin araştırmalar yapılarak Roman vatandaşlara yönelik politika oluşturma süreçleri desteklenecektir.
5. Roman ebeveynleri ve çocuklarının sosyal medyada karşılaşabilecekleri risklere karşı bilinçlendirmeleri ve muhtemel riskler karşısında almaları gereken önlemler, başvurmaları gereken yerler konusunda rehberlik yapılacaktır.
6. Roman vatandaşlar arasında kültürel ve sanatsal faaliyetler düzenlenerek toplum genelinde dayanışmanın ve bütünleşmenin teşvik edilmesi sağlanacaktır.

Eylem No 20:	Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	İş Birliği Yapılacak Kurum/Kuruluşlar	Hedef Göstergesi	Doğrulama Kaynakları	Beklenen Sonuçlar
Roman ailelerin ve çocukların interneti ve sosyal medyayı daha güvenli kullanması ve dijital risklere karşı farkındalık kazanarak kendileri ve çocuklarını dijital risklerden korumaları sağlanacaktır.	Faaliyet 1: Roman ailelerin ve çocukların internet ve sosyal medya kullanımına ilişkin farkındalık düzeyini ölçmeye yönelik çalışma gerçekleştirilecektir.	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü)	Milli Eğitim Bakanlığı Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Emniyet Genel Müdürlüğü Yerel Yönetimler Üniversiteler	2023: <ul style="list-style-type: none"> • 1250 Roman vatandaşına eğitim verilmesi, internetin ve sosyal medyanın kullanım düzeylerine ilişkin farkındalık düzeyini ölçmeye yönelik çalışma yapılması, sosyal medyadaki risklere karşı farkındalık eğitimi verilmesi • 5 saha ziyareti yapılması • 1.000 görsel materyal dağıtılması 	<ul style="list-style-type: none"> • Eğitim Katılımcı Listeleri • Eğitim/ Saha Ziyaretleri Fotoğrafları • Haber Linkleri • Web Siteleri • Basılı Materyal Görselleri 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Roman ebeveynler internetin olumsuz etkilerine ve sosyal medyadaki risklere karşı bilinçlendirilerek, onların internet ve sosyal medyadan olumsuz etkilenmelerinin önüne geçilecektir. 2. Roman çocuklara ve ailelere sunulacak olan görsel ve işitsel materyallerle sosyal medyayı yerinde kullanmaları teşvik edilecektir. 3. Roman ebeveynlerin sosyal medyayı doğru kullanmaları yönünde desteklenmesi sağlanacaktır.
	Faaliyet 2: Roman ailelere internetin ve sosyal medyanın doğru kullanımı ve riskleri hazırlanacak eğitim programı ile açıklanacaktır. Çocukların karşılaşılabilecekleri sosyal medya risklerine karşı farkındalık kazanmalarına ilişkin çalışmalar yapılacak ve risk durumunda yapılması gerekenler aktarılacaktır.					
	Faaliyet 3: Roman çocuklara internet ve sosyal medya kullanımı sırasında karşılaşılabilecekleri riskler anlatılacak ve risk durumunda					

	yapılması gerekenler hakkında bilgilendirilmeleri sağlanarak, rehberlik yapılacaktır.			<p>2024:</p> <ul style="list-style-type: none">• 1250 Roman vatandaşa eğitim verilmesi, internetin ve sosyal medyanın kullanım düzeylerine ilişkin farkındalık düzeyini ölçmeye yönelik çalışma yapılması, sosyal medyadaki risklere karşı farkındalık eğitimi verilmesi• 5 saha ziyareti yapılması• 1.000 görsel materyal dağıtılması <p>2025:</p> <ul style="list-style-type: none">• 1250 Roman vatandaşa eğitim verilmesi, internetin ve sosyal medyanın kullanım düzeylerine ilişkin farkındalık düzeyini ölçmeye yönelik çalışma yapılması, sosyal medyadaki risklere karşı farkındalık eğitimi verilmesi• 5 saha ziyareti yapılması		4. Dijital riskler konusunda farkındalığının artırılması sağlanacaktır.
--	---	--	--	---	--	---

				• 1.000 görsel materyal dağıtılması		

AÇIKLAMA: İnternetin, bilgi iletişim teknolojilerinin ve yeni medyanın hızı ve hayatımızdaki etkisi günden güne artmaktadır. Özellikle pandemi sürecinde çocuklar ve aileler dijital dünya ile daha iç içe olmuş ve internet, sosyal medya günlük yaşamın vazgeçilmezi haline almıştır. Roman ebeveynleri ve çocukları internetteki ve sosyal medyadaki risklere karşı korumak ve risk karşısındaki önlemleri almak amacıyla farkındalığının artırılmasına yönelik çalışmalar yapılmasının faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

Eylem No 21:	Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	İş Birliği Yapılacak Kurum/Kuruluşlar	Hedef Göstergesi	Doğrulama Kaynakları	Beklenen Sonuçlar
Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı bölgelerde kamu personeli, akademisyen ve STK temsilcilerine yönelik Sosyal İçerme Eğitimleri verilecektir.	Faaliyet 1: Formatör eğitimi gerçekleştirilecektir.	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü)	Sağlık Bakanlığı	<ul style="list-style-type: none"> •2023: •15 adet Sosyal İçerme Eğitimi düzenlenmesi •Toplam 600 katılımcıya ulaşılması 	<ul style="list-style-type: none"> • Katılımcı Listesi • Eğitim Fotoğrafları • Dağıtılan Katılım Belgesi • Dağıtılan Kitapçık/Broşür Sayısı 	1. Formatörler tarafından eğiticiler yetiştirilecek ve eğiticiler tarafından Sosyal İçerme Eğitim Programı uygulanacaktır. Eğitimle kamu personeli ve STK temsilcilerinin sosyal içerme konusunda bilgi ve farkındalığı artırılabacaktır.
	Faaliyet 2: Eğitici eğitimi gerçekleştirilecektir.		Milli Eğitim Bakanlığı			
	Faaliyet 3: Pilot illerde kamu personeli, akademisyen ve STK temsilcilerine Sosyal İçerme Eğitimi verilecektir.		Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı			
	Faaliyet 4: Sosyal İçerme Eğitim Programının Romanların yoğun olduğu illerde yaygınlaştırılması sağlanacaktır.		Diyanet İşleri Başkanlığı			
			İçişleri Bakanlığı			
			Yerel Yönetimler			
			Üniversiteler	2024:		
			Sivil Toplum Kuruluşları	<ul style="list-style-type: none"> •20 adet Sosyal İçerme Eğitimi düzenlenmesi •Toplam 600 katılımcıya ulaşılması 		

				<p>2025:</p> <ul style="list-style-type: none"> •20 adet Sosyal İçerme Eğitimi düzenlenmesi •Toplam 600 katılımcıya ulaştırılması 		
--	--	--	--	--	--	--

AÇIKLAMA: 2022 yılında gerçekleştirilecek “Türkiye Sosyal İçerme Eğitim Programı 2. Aşama Projesi” ile ilk etapta 350 kamu personeli eğitim alacaktır. Pilot uygulama sonrasında diğer illerde de bu eğitim verilmeye devam edilecektir. Bu proje ile Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı bölgelerde hizmet veren kamu kurum kuruluşları, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşları temsilcilerine eğitimler düzenlenerek hassas gruplarla çalışma konusunda bilgi ve farkındalık düzeyi artırılacaktır.

Eylem No 22:	Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	İş Birliği Yapılacak Kurum/Kuruluşlar	Hedef Göstergesi	Doğrulama Kaynakları	Beklenen Sonuçlar
Roman çocuk ve gençleri meslek edinme konusunda bilgilendirmek ve çocuk- gençlere meslek edinmenin önemini göstermek amacıyla rol modellerle buluşmalar gerçekleştirilecektir.	Faaliyet 1: Türkiye'nin çeşitli bölgelerinden Roman vatandaşlar arasından yetişmiş başarılı rol modeller tespit edilecektir.	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (İl Müdürlükleri)	Milli Eğitim Bakanlığı (İl Müdürlükleri) Yerel Yönetimler Üniversiteler Sivil Toplum Kuruluşları	<p>2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Roman vatandaşlar arasından 15 kişinin Rol Model olarak belirlenmesi • 5 adet Rol Model Buluşması gerçekleştirilmesi 	<ul style="list-style-type: none"> • Katılımcı Listesi • Buluşma Fotoğrafları • Dağıtılan Katılım Belgesi • İnternet Sayfası Haber Metni 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Roman çocukların eğitime ve meslek edinmeye olan ilgileri artırılacaktır. 2. Rol model aracılığıyla öğrenme, Roman çocuk ve gençlerin toplumsallaşma boyutunda da bireye katkılar sağlayacaktır.

	<p>Faaliyet 2: Tespit edilen rol modellerle Roman çocuk ve gençler bir araya getirilerek söyleşiler ve deneyim paylaşımı toplantıları yapılacaktır.</p>			<p>2024:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 50 Tespit Edilen Roman Rol Model Sayısı • 20 Gerçekleştirilen Rol Model Buluşmaları Sayısı <p>2025:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 50 Tespit Edilen Roman Rol Model Sayısı • 20 Gerçekleştirilen Rol Model Buluşmaları Sayısı 		
--	--	--	--	---	--	--

AÇIKLAMA: Toplum tarafından kabul edilmiş, örnek davranışlar sergileyen kişiler, başkalarına “rol model” olarak görülmektedirler. Model olarak öğrenmek aynı zamanda eğitimde de kullanılan bir öğrenme şeklidir. Bu eylemle birlikte Roman çocukların, Roman kökenli rol modellerce eğitime ve meslek edinmeye olan motivasyonlarının artırılması sağlanacaktır. Rol model kişilerin Roman çocuk ve gençlere zorlukların üstesinden gelme, ilham olma ve yanlışlardan ders çıkarma gibi deneyimlerini aktararak çocuk ve gençlere örnek olmaları arzu edilmektedir. Bu kapsamda Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlükleri tarafından Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı illerde rol model buluşmaları gerçekleştirilecektir.

Eylem No 23:	Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	İş Birliği Yapılacak Kurum/Kuruluşlar	Hedef Göstergesi	Doğrulama Kaynakları	Beklenen Sonuçlar
--------------	----------	--------------------------	---------------------------------------	------------------	----------------------	-------------------

<p>Roman vatandaşlara yönelik dini ve manevi hizmetlerin yoğunlaştırılması ve hizmetlere erişimlerinin artırılması sağlanacaktır.</p>	<p>Faaliyet 1: Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadıkları bölgelerde din hizmetlerinin geliştirilmesine yönelik planlamalarda bulunulacaktır.</p>	<p>Diyanet İşleri Başkanlığı (Din Hizmetleri Genel Müdürlüğü)</p>	<p>İl/İlçe Müftülükleri Yerel Yönetimler Üniversiteler</p>	<p>2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Camiler bünyesinde 200 faaliyet gerçekleştirilmesi • 250 vatandaşın katılımıyla eğitim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi • 250 vatandaşa rehberlik hizmeti verilmesi 	<ul style="list-style-type: none"> • Camilerde gerçekleştirilen etkinlik fotoğrafları • Eğitim içerikleri ve sunumları • Eğitim fotoğrafları • Genç etkinlikleri faaliyet gündemleri • Genç etkinlikleri fotoğrafları 	<p>1. Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı mahallelerde vatandaşlara yönelik gerçekleştirilecek etkinlikler ile vatandaşların manevi yönleri geliştirilecektir.</p> <p>2. Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı mahallelerde gerekli rehberlik çalışmaları yapılarak vatandaşların zararlı alışkanlıklardan uzak durmaları teşvik edilecektir.</p> <p>3. Roman gençlere yönelik faaliyetlerle gençlerin milli bilince sahip, vatanını seven ve vatandaşlık şuuruna sahip bireyler olmalarına katkı sunulacaktır.</p>
	<p>Faaliyet 2: Roman mahallelerinde ailenin kurulması, korunması ve güçlendirilmesine yönelik eğitim faaliyetleri ile manevi danışmanlık ve rehberlik hizmetlerine ağırlık verilecektir.</p>			<p>2024:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Camiler bünyesinde 250 faaliyet gerçekleştirilmesi • 250 vatandaşın katılımıyla eğitim 		
	<p>Faaliyet 3: Roman mahallelerinde yürütülen gençlik çalışmalarının daha etkin hâle getirilmesi sağlanacaktır.</p>					

				faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi <ul style="list-style-type: none"> • 250 vatandaşa rehberlik hizmeti verilmesi 		
				<u>2025:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Camiler bünyesinde 300 faaliyet gerçekleştirilmesi • 250 vatandaşın katılımıyla eğitim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi • 250 vatandaşa rehberlik hizmeti verilmesi 		

AÇIKLAMA: Dini ve manevi hizmetler ülkemiz genelinde vatandaşlara sunulmaktadır. Bu hizmetlerle kurumlar ailenin kurulması, aile yapısının ve değerlerinin korunması, gelecek nesillere sağlıklı ve ahlaklı bir dünya aktarılması, dezavantajlı grupları tehdit eden ahlaki sorunlar üzerinde vatandaşların duyarlı kılınması ile sosyal ve manevi destek sunulması amacıyla çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda Roman vatandaşların yoğun yaşadığı mahallelerde dini ve manevi hizmetlerin yaygınlaştırılarak ailelerin kötü alışkanlıklar, bağımlılıklardan uzak durmaları amaçlanmaktadır.

Eylem No 24:	Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	İş Birliği Yapılacak Kurum/Kuruluşlar	Hedef Göstergesi	Doğrulama Kaynakları	Beklenen Sonuçlar
--------------	----------	--------------------------	---------------------------------------	------------------	----------------------	-------------------

<p>Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı bölgelerde dezavantajlı gruplara yönelik sosyal durumu ve yaşam koşullarına ilişkin temel bilgileri toplamak üzere araştırma gerçekleştirilecektir.</p>	<p>Faaliyet 1: Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı bölgelerde anketler vb. yöntemlerle veri toplanacaktır.</p>	<p>Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü)</p>	<p>Valilik ve Kaymakamlıklar</p> <p>Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (İl Müdürlükleri)</p> <p>Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları</p> <p>Yerel Yönetimler</p> <p>Üniversiteler</p> <p>Sivil Toplum Kuruluşları</p>	<p>2023:</p> <p>Araştırma raporunun hazırlanması</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Araştırma Nicel Soru Formu • Araştırma Nitel Soru Formu • Araştırma Raporu 	<p>1. Türkiye’de Roman vatandaşların sosyal durumu ve yaşam koşulları ile ilgili az sayıda sistematik araştırma yapılmıştır. Roman vatandaşların yoğun yaşadığı bölgelere ilişkin bilgi eksikliğinin azaltılması, bu gruplar için sosyal içermenin desteklenmesine yönelik sistematik politikalar geliştirilmesine söz konusu araştırma katkı sağlayacaktır.</p>
	<p>Faaliyet 2: Toplanan veriler analiz edilerek araştırma raporu hazırlanacaktır.</p>					

AÇIKLAMA: Dezavantajlı Kesimlerin Yoğun Olarak Yaşadığı Bölgelerde Sosyal Durum ve Yaşam Koşulları Araştırması ile Türkiye’de Roman vatandaşların sosyal durumu ve yaşam koşullarına ilişkin bilgilerin üretilmesi amaçlanmaktadır. Elde edilecek verilerle sağlıklı sosyal politika üretilmesine zemin oluşturulacaktır. Ayrıca söz konusu projenin 2016 yılında yapılan “Romanların Yoğun Olarak Yaşadığı Yerlerde Sosyal İçermenin Desteklenmesi Projesi” kapsamında gerçekleştirilen “Türkiye’de Roman Topluluğun Sosyal Durumu” araştırmasının devamı niteliğinde olması ve bu araştırma ile Roman Vatandaşlara Yönelik Strateji Belgesi ve II. Aşama Eylem Planı 2019-2021 çerçevesinde edinilen kazanımların karşılaştırılması planlanmaktadır. Bu sayede Bakanlığımızın önümüzdeki dönem politikalarına da yön verilmesi açısından bu araştırmanın önemli kazanımlar sağlaması beklenmektedir.

Eylem No 25:	Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	İş Birliği Yapılacak Kurum/Kuruluşlar	Hedef Göstergesi	Doğrulama Kaynakları	Beklenen Sonuçlar
--------------	----------	--------------------------	---------------------------------------	------------------	----------------------	-------------------

<p>Türkiye genelinde kutlanan 8 Nisan Romanlar Günü kapsamında etkinlikler düzenlenecektir.</p>	<p>Faaliyet 1: Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı bölgelerde Roman kültürünün, Roman vatandaşlara yönelik çalışmaların tanıtımının yapılması ve Roman vatandaşlara yönelik farkındalık oluşturulması adına etkinlikler yapılacaktır.</p>	<p>Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (İl Müdürlükleri)</p>	<p>Milli Eğitim Bakanlığı (İl Müdürlükleri) Sağlık Bakanlığı (İl Müdürlükleri) Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri Valilik ve Kaymakamlıklar Yerel Yönetimler Üniversiteler Sivil Toplum Kuruluşları</p>	<p>2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Türkiye Genelinde 50 Etkinlik/Buluşma Gerçekleştirilmesi • 10.000 Kişinin Etkinliklere Katılımı 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerçekleştirilen etkinlik broşürleri, davetiyeleri • Duyuru metinleri • Haber linkleri • Gerçekleştirilen etkinlik fotoğrafları • Katılım listeleri 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Roman vatandaşlara yönelik gerçekleştirilecek faaliyetlerle Roman vatandaşların sorunları ve çözüm önerileri yerel düzeyde istişare edilecektir. 2. Yapılacak etkinliklerle illerde Roman vatandaşların sorunlarına yönelik farkındalık oluşacak, sosyal dışlanmanın önüne geçilecektir.
	<p>Faaliyet 2: Düzenlenecek etkinliklere başta Roman vatandaşlar olmak üzere vatandaşların, kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları, akademisyenler ve öğrencilerin katılımları temin edilecektir.</p>			<p>2024:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Türkiye Genelinde 50 Etkinlik/Buluşma Gerçekleştirilmesi • 10.000 Kişinin Etkinliklere Katılımı 		
	<p>2025:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Türkiye Genelinde 50 Etkinlik/Buluşma Gerçekleştirilmesi • 10.000 Kişinin Etkinliklere Katılımı 					

AÇIKLAMA: 8 Nisan 2021 tarihinde yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile bu tarih itibarıyla her yıl 8 Nisan tarihinde Roman vatandaşların sorunlarının çözümüne hız verilmesi, her türlü ayrımcılık zemininin ortadan kaldırılmasına yönelik yapılan çalışmaların değerlendirilmesi ve Roman kültürünün korunarak yaşatılması amacıyla Türkiye'de de "Dünya Romanlar Günü" olarak kutlanacaktır. Bu tarihte Romanlar Günü kapsamında yapılacak etkinlikler, illerde Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlükleri tarafından koordine edilecek, valilikler himayesinde

gerçekleştirilecektir. Etkinliklere ilişkin hazırlanacak faaliyet raporları en geç 1 ay içerisinde Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına (Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü) iletilecektir. Rapor formatı ilgili Genel Müdürlük web sitesinden temin edilecektir.

Mezkûr Bakanlık uygun görmesi halinde Romanlar Günü kapsamında gerçekleştirilecek faaliyetleri yerinde izlemek ve değerlendirmek adına illerdeki programlara katılabilir. Söz konusu durumda Bakanlık önceden ilgili Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne bilgi vererek gerekli hazırlıkları yapmasını temin eder.

Eylem No 26:	Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	İş Birliği Yapılacak Kurum/Kuruluşlar	Hedef Göstergesi	Doğrulama Kaynakları	Beklenen Sonuçlar
Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı illerdeki iyi uygulama örneklerinin yaygınlaştırılması amacıyla tematik izleme ve değerlendirme çalışmaları yapılacaktır.	Faaliyet 1: Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı mahallelerde kamu kurum ve kuruluşlarınca gerçekleştirilen olumlu proje/program vb. uygulamaların yerinde izlenmesi amacıyla izleme ziyaretleri düzenlenecektir.	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü)	Valilik ve Kaymakamlıklar Milli Eğitim Bakanlığı (Temel Eğitim Genel Müdürlüğü) Sağlık Bakanlığı (Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü) Türkiye İş Kurumu Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı	2023: •3 İle İzleme Ziyareti Yapılması •15 Kurum/STK/Temsilci ile Görüşme Yapılması •3 Tematik Değerlendirme Raporunun Yayınlanması	• İzleme Ziyareti Fotoğrafları • Görüşme Notları • Görüşme-Toplantı Katılımcı Listeleri • Soru ve Anket Formları • Değerlendirme Raporu	1. Roman vatandaşlara yönelik yapılan proje ve programların etkinliği değerlendirilerek faaliyetlerin kalitesinin artırılması ve yaygınlaştırılması sağlanacaktır. 2. İzleme ziyaretleri sonrasında hazırlanacak raporlarla gelecek dönemde yapılması ön görülen çalışmalara ışık tutulacaktır.
	Faaliyet 2: Gerçekleştirilen izleme ziyaretlerinde kamu kurum		Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü,	2024: •3 İle İzleme Ziyareti Yapılması •15 Kurum/STK/Temsilci ile Görüşme Yapılması		

ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ve mahalleler ziyaret edilerek iyi uygulamalar konusunda bilgi alınacaktır.		Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü) Yerel Yönetimler Üniversiteler	•3 Tematik Değerlendirme Raporunun Yayınlanması	
Faaliyet 3: Gerçekleştirilerek olan odak grup çalışmaları, kilit uzman görüşmeleri vb. yöntemler ile faaliyetlere ilişkin tüm aktörlerin değerlendirmeleri toplanacaktır.		Sivil Toplum Kuruluşları	2025: •3 İle İzleme Ziyareti Yapılması •15 Kurum/STK/Temsilci ile Görüşme Yapılması •3 Tematik Değerlendirme Raporunun Yayınlanması	

Faaliyet 4: Saha ziyareti sonunda hazırlanan iyi uygulama örnekleri ve proje değerlendirme raporları tüm çıktılar göz önünde bulundurularak hazırlanarak Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü web sitesinde yayınlanacaktır.

AÇIKLAMA: Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü Roman vatandaşlara yönelik politikaların sekretaryasını ve koordinasyonunu gerçekleştirmektedir. Bu kapsamda söz konusu faaliyet ile birlikte Genel Müdürlüğün sahada Roman vatandaşlara yönelik gerçekleştirilen faaliyetleri yakinen izlemesi ve bu faaliyetlere ilişkin değerlendirmeleri gerek üst makamlara gerek kamu kurumlarının merkezi düzeydeki idarelerine raporlaması amaçlanmaktadır. Bu sayede taşradaki iyi uygulamaların, sorunların ve çözüm önerilerinin raporlanarak politika yapma süreçlerine katkı sağlaması hedeflenmektedir. İzleme ve değerlendirme ziyaretleri neticesinde hazırlanacak raporların Genel Müdürlük tarafından yayınlanması planlanmaktadır.

Eylem No 27:	Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	İş Birliği Yapılacak Kurum/Kuruluşlar	Hedef Göstergesi	Doğrulama Kaynakları	Beklenen Sonuçlar
Genç Roman vatandaşlara yönelik sosyal uyumu artırıcı çalışmalar hazırlanacaktır.	Faaliyet 1. Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı illerde sosyal uyum projeleri gerçekleştirilecektir.	Gençlik ve Spor Bakanlığı (Gençlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü)	Milli Eğitim Bakanlığı Yerel Yönetimler Üniversiteler	2023 <ul style="list-style-type: none">• 100 vatandaşın sosyal uyum etkinliklerine katılımı	• Katılımcı Bilgileri • Etkinlik Fotoğrafları	1. Gerçekleştirilecek sosyal uyum etkinlikleri ile Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı bölgelerde toplumsal kaynaşmanın geliştirilmesine yönelik adımlar atılmış olacaktır.
				2024 <ul style="list-style-type: none">• 100 vatandaşın sosyal uyum etkinliklerine katılımı		
				2025 <ul style="list-style-type: none">• 100 vatandaşın sosyal uyum		

				etkinliklerine katılımı		
--	--	--	--	-------------------------	--	--

AÇIKLAMA: Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı illerde sosyal uyum projesinin gerçekleştirilmesiyle toplumsal kaynaşmaya katkı sağlanacağı düşünülmektedir. Bu sayede düzenlenecek çeşitli kurslar, faaliyetler ve festivallerle sosyal uyumun artması sağlanacaktır.

Eylem No 28:	Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	İş Birliği Yapılacak Kurum/Kuruluşlar	Hedef Göstergesi	Doğrulama Kaynakları	Beklenen Sonuçlar
Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı bölgelerde mahremiyet eğitimleri verilecektir.	Faaliyet 1: Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı bölgelerde mahremiyet eğitimlerinin yaygınlaştırılması adına öğretmenlere, sivil toplum kuruluşlarına ve muhtarlara yönelik eğitici eğitimi düzenlenecektir.	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü / İl Müdürlükleri)	Milli Eğitim Bakanlığı Yerel Yönetimler Üniversiteler	2023: • 30 kişiye eğitici eğitimi verilmesi • 3000 katılımcıya mahremiyet seminerleri düzenlenmesi • 3000 kişiye broşür vb. içerikler dağıtılması	• Katılımcı Bilgileri • Etkinlik Fotoğrafları • Broşür vb. doküman örnekleri	1. Gerçekleştirilecek eğitimlerle Roman vatandaşlar arasında konuya ilişkin bilinç ve farkındalık düzeyinin artırılması sağlanacaktır.

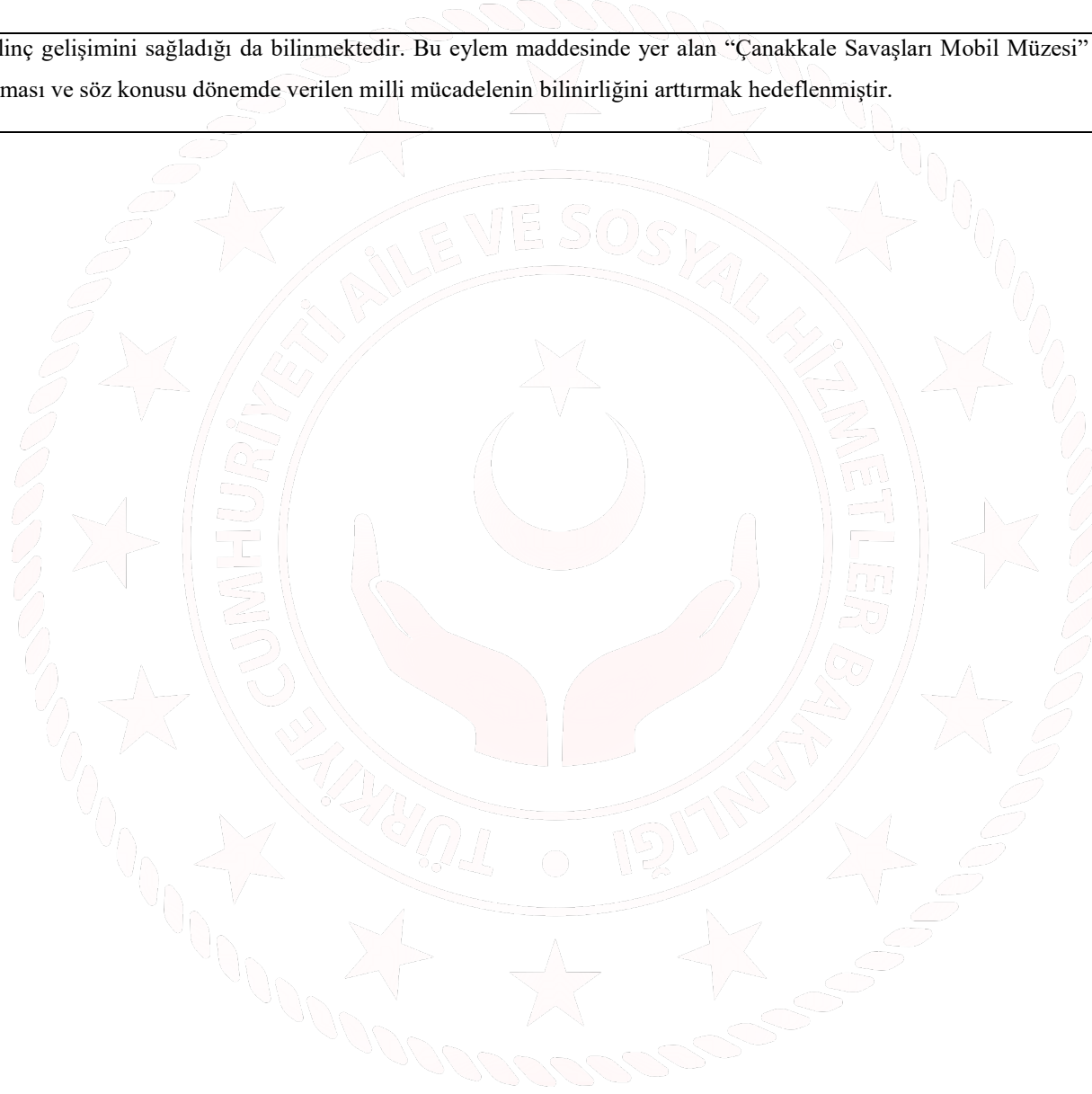
<p>Faaliyet 2: Eğitici eğitimini tamamlayan eğitimciler tarafından Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı mahallelerde mahremiyet eğitimi verilecektir.</p>	<p>Faaliyet 3: Mahremiyet konulu hazırlanacak yazılı ve görsel içerikler ailelere dağıtılacaktır.</p>				<p>2024:</p> <ul style="list-style-type: none">• 30 kişiye eğitici eğitimi verilmesi• 3000 katılımcıya mahremiyet seminerleri düzenlenmesi• 3000 kişiye broşür vb. içerikler dağıtılması	<p>2025:</p> <ul style="list-style-type: none">• 30 kişiye eğitici eğitimi verilmesi• 3000 katılımcıya mahremiyet seminerleri düzenlenmesi• 3000 kişiye broşür vb.		
---	--	--	--	--	---	---	--	--

				çerikler dağıtılması		
AÇIKLAMA: Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı illerde mahremiyet eğitimleri düzenlenerek ebeveynlerin konuya ilişkin farkındalıklarının artırılması planlanmaktadır.						

Eylem No 29:	Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	İş Birliği Yapılacak Kurum/Kuruluşlar	Hedef Göstergesi	Doğrulama Kaynakları	Beklenen Sonuçlar
“Çanakkale Savaşları Mobil Müzesi” vasıtasıyla Çanakkale ruhunun genç yaşta Roman vatandaşlar arasında yaygınlaştırmak amacıyla gezi faaliyetleri düzenlenecektir.	Faaliyet 1: Kasım 2022 itibarıyla tur güzergâhına dâhil edilecek olan organizasyonda Roman vatandaşların ağırlıklı olarak yaşadığı tespit edilen mahallelerine yer verilecektir.	Kültür ve Turizm Bakanlığı (Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı)	Yerel Yönetimler	2023:	Ziyaretçiler tarafından doldurulması sağlanan Anket Formları ve ziyaret yapılan illerde çekilen fotoğraflar	1. Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alanı’nı ve bu alanda savaş döneminde verilen vatan mücadelesinin tanınırlığını ve bilinirliğini artırmak.
				• 5 İle Ziyaret Yapılması.		
				2024:		
• 5 İle Ziyaret Yapılması.	2025:	• 7 İle Ziyaret Yapılması.				

AÇIKLAMA: Bu eylem ile Roman vatandaşlardaki kültürel bilinçlenme ve farkındalığın artırılması, ayrıca Roman vatandaşların sosyalleşmelerine katkıda bulunularak; dayanışma ve sosyalleşme duygularının oluşumu sağlanacaktır. Sosyal içerme politikası kapsamında da düşünüldüğünde kültürel ve sanatsal faaliyetlerin; dayanışma, bütünleşme bağlamında olumlu etkileri olduğu ve bireylerin toplumsal bilinç düzeylerine katkıda bulunduğu açıktır. Ayrıca, bu kapsamdaki eylem ve faaliyetlerin özellikle okul çağındaki çocuklar başta olmak üzere,

toplumun her kesiminde tarihsel bilinç gelişimini sağladığı da bilinmektedir. Bu eylem maddesinde yer alan “Çanakkale Savaşları Mobil Müzesi” ile Çanakkale ruhunun ilkokul ve ortaokul çağındaki öğrencilere taşınması ve söz konusu dönemde verilen milli mücadelenin bilinirliğini arttırmak hedeflenmiştir.

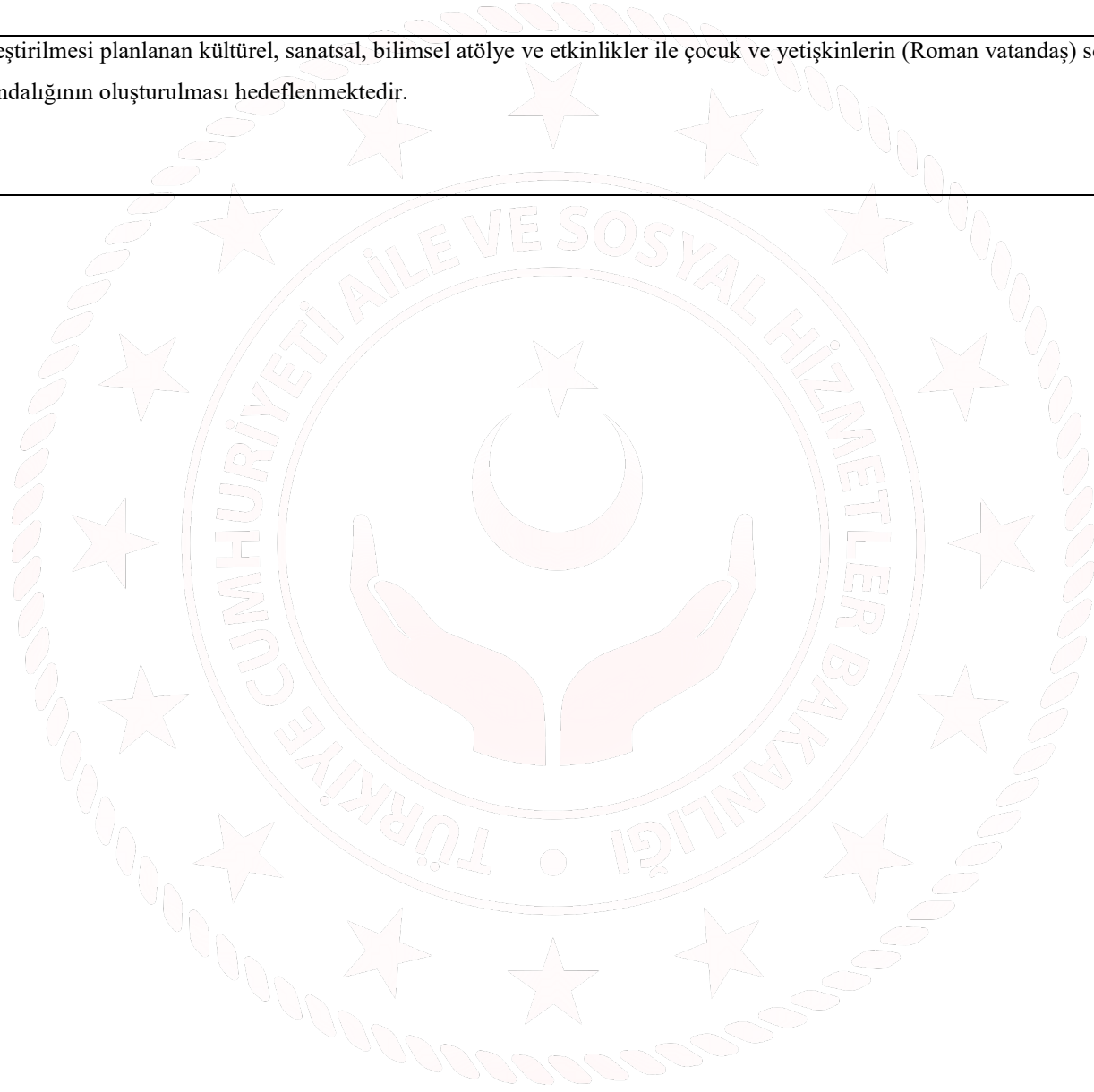
Eylem No 30:	Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	İş Birliği Yapılacak Kurum/Kuruluşlar	Hedef Göstergesi	Doğrulama Kaynakları	Beklenen Sonuçlar
Kamyon Tiyatro ile Roman vatandaşların bulunduğu bölgelerde temsil verilecektir.	Faaliyet 1: Kamyon Tiyatro Projesi kapsamında Roman vatandaşların bulunduğu bölgelerde Kamyon Tiyatronun programı dâhilinde illerde çocuk oyunları temsil edilecektir.	Kültür ve Turizm Bakanlığı (Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü)	Yerel Yönetimler	2023:	• Temsil görselleri	1. Roman vatandaşların bulunduğu, talep edilen bölgelerde hiç tiyatro izlememiş çocuklarımızın tiyatro ile buluşması sağlanacaktır.
				• 15 Temsil Düzenlenmesi.		
				2024:		
• 20 Temsil Düzenlenmesi.						
2025:	• 25 Temsil Düzenlenmesi.					

AÇIKLAMA: Bu eylem ile Roman vatandaşlardaki kültürel bilinçlenme ve farkındalığın artırılması, ayrıca Roman vatandaşların sosyalleşmelerine katkıda bulunularak; dayanışma ve sosyalleşme duygularının oluşumu sağlanacaktır. Sosyal içerme politikası kapsamında da düşünüldüğünde kültürel ve sanatsal faaliyetlerin; dayanışma, bütünleşme bağlamında olumlu etkileri olduğu ve bireylerin toplumsal bilinç düzeylerine katkıda bulunduğu açıktır. Ayrıca, bu kapsamdaki eylem ve faaliyetlerin özellikle okul çağındaki çocuklar başta olmak üzere, toplumun her kesiminde tarihsel bilinç gelişimini sağladığı da bilinmektedir. Bu eylem maddesinde yer alan “Kamyon Tiyatro” ile belirlenen illerde çocuk oyunları temsil edilerek, Roman vatandaşların (çocukların) tiyatro sanatına yönelik bilinç ve bilgi düzeylerinin artırılması beklenmektedir.

Eylem No 31:	Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	İş Birliği Yapılacak Kurum/Kuruluşlar	Hedef Göstergesi	Doğrulama Kaynakları	Beklenen Sonuçlar
Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadıkları bölgelerde; Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğü bünyesinde hizmet veren gezici kütüphanelerin konumlandırılarak etkinlikler düzenlenecektir.	Faaliyet 1: Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadıkları pilot illerde; masal okuma, boyama, oryantasyon, atölyeler (kimya, ebru vb.) gibi etkinlikler düzenlenecektir.	Kültür ve Turizm Bakanlığı (Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğü)	Yerel Yönetimler Sivil Toplum Kuruluşları Üniversiteler İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları	<p>2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> 60 etkinlik düzenlenmesi. <p>2024:</p> <ul style="list-style-type: none"> 70 etkinlik düzenlenmesi. <p>2025:</p> <ul style="list-style-type: none"> 80 etkinlik düzenlenmesi. 	<ul style="list-style-type: none"> Gerçekleştirilen faaliyetlere ilişkin görseller ve istatistikler paylaşılacaktır. 	<p>1. Roman vatandaşlara yönelik gerçekleştirilmiş ve gerçekleştirilmesi planlanan kültürel, sanatsal, bilimsel atölye ve etkinlikler ile çocuk ve yetişkinlerin (Roman vatandaşı) sosyalleşmesi, bilinçlenmesi, eğlenerek öğrenmesi, kitap ve kütüphane farkındalığının oluşturulması hedeflenmektedir.</p>

AÇIKLAMA: Bu eylem ile Roman vatandaşlardaki kültürel bilinçlenme ve farkındalığın artırılması, ayrıca Roman vatandaşların sosyalleşmelerine katkıda bulunularak; dayanışma ve sosyalleşme duygularının oluşumu sağlanacaktır. Sosyal içerme politikası kapsamında da düşünüldüğünde kültürel ve sanatsal faaliyetlerin; dayanışma, bütünleşme bağlamında olumlu etkileri olduğu ve bireylerin toplumsal bilinç düzeylerine katkıda bulunduğu açıktır. Ayrıca, bu kapsamdaki eylem ve faaliyetlerin özellikle okul çağındaki çocuklar başta olmak üzere, toplumun her kesiminde tarihsel bilinç gelişimini sağladığı da bilinmektedir. Bu eylem maddesinde yer alan “Gezici Kütüphaneler” ile Roman vatandaşların kütüphane hizmetlerine erişiminin, etkinlik ve atölyelere katılımının sosyal uyum sürecine destek sağlayacağı mütalaa edilmektedir. Bu itibarla, gezici kütüphane hizmet programlarımız ile Roman vatandaşlara

yönelik gerçekleştirilmiş ve gerçekleştirilmesi planlanan kültürel, sanatsal, bilimsel atölye ve etkinlikler ile çocuk ve yetişkinlerin (Roman vatandaş) sosyalleşmesi, bilinçlenmesi eğlenerek öğrenmesi, kitap ve kütüphane farkındalığının oluşturulması hedeflenmektedir.

Eylem No 32:	Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	İş Birliği Yapılacak Kurum/Kuruluşlar	Hedef Göstergesi	Doğrulama Kaynakları	Beklenen Sonuçlar
Roman vatandaşların kültürel mirasa yönelik farkındalık düzeyini arttırmak amacıyla müze ve ören ziyaretleri gerçekleştirilecektir.	Faaliyet 1: Pilot illerde Kültür ve Turizm İl Müdürlükleri koordinasyonunda müze müdürlüklerinin belirlediği takvim çerçevesinde programlanan müze ve ören yerlerine ziyaret gerçekleştirilecektir.	Kültür ve Turizm Bakanlığı (Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü bağlı birimleri Müze Müdürlükleri)	Yerel Yönetimler	2023:	<ul style="list-style-type: none"> Etkinlik kapsamında çekilecek fotoğraf, görüntü vb. Müze ziyaretçi istatistikleri 	<ol style="list-style-type: none"> Roman vatandaşların kültürel mirasa yönelik farkındalıkları arttırılacaktır. Sosyal içerme politikası kapsamında Roman vatandaşların toplumsal bilinç düzeyi geliştirilecektir.
				<ul style="list-style-type: none"> 7000 Roman Vatandaşın Müze Ziyareti Gerçekleştirilmesi. 		
				2024:		
				2025:		
				<ul style="list-style-type: none"> 7000 Roman Vatandaşın Müze Ziyareti Gerçekleştirilmesi. 		

AÇIKLAMA: Bu eylem ile Roman vatandaşlardaki kültürel bilinçlenme ve farkındalığın arttırılması, ayrıca Roman vatandaşların sosyalleşmelerine katkıda bulunularak; dayanışma ve sosyalleşme duygularının oluşumu sağlanacaktır. Sosyal içerme politikası kapsamında da düşünüldüğünde kültürel ve sanatsal faaliyetlerin; dayanışma, bütünleşme bağlamında olumlu etkileri olduğu ve bireylerin toplumsal bilinç düzeylerine katkıda bulunduğu açıktır. Bu eylem maddesinde yer alan “müze ziyaretleri” ile de Roman vatandaşların kültürel miraslara yönelik bilinç ve bilgi düzeylerini arttırması beklenmektedir.

Eylem No 33:	Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	İş Birliği Yapılacak Kurum/Kuruluşlar	Hedef Göstergesi	Doğrulama Kaynakları	Beklenen Sonuçlar
“Roman Ezgileri” Temalı Periyodik Konserler düzenlenecektir.	Faaliyet 1: Sanatsal içeriği Roman müziklerini icra etmeye uygun olan periyodik etkinliklerden birisinin “Roman Ezgileri” teması ile yapılması planlanmaktadır.	Kültür ve Turizm Bakanlığı (Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü ve Bağlı Sanat Birimleri)	Yerel Yönetimler	2023:	• Etkinlik Afişleri	1. Gerçekleştirilecek etkinlikler ile Roman kültürünün tanıtımına katkı sağlanması amaçlanmaktadır.
				• 6 Etkinlik Düzenlenmesi		
				2024:		
• 6 Etkinlik Düzenlenmesi						
2025:	• 6 Etkinlik Düzenlenmesi					

AÇIKLAMA: Bu eylem ile Roman vatandaşlardaki kültürel bilinçlenme ve farkındalığın artırılması, ayrıca Roman vatandaşların sosyalleşmelerine katkıda bulunularak; dayanışma ve sosyalleşme duygularının oluşumu sağlanacaktır. Sosyal içerme politikası kapsamında da düşünüldüğünde kültürel ve sanatsal faaliyetlerin; dayanışma, bütünleşme bağlamında olumlu etkileri

olduğu ve bireylerin toplumsal bilinç düzeylerine katkıda bulunduğu açıktır. Bu eylem maddesi kapsamında, toplumun dezavantajlı kesimlerinden biri olan Roman vatandaşların kültürünün daha geniş kitlelerce tanınmasını sağlamak amacıyla söz konusu etkinlikler planlanmaktadır.

Eylem No 34:	Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	İş Birliği Yapılacak Kurum/Kuruluşlar	Hedef Göstergesi	Doğrulama Kaynakları	Beklenen Sonuçlar
“Roman Müzikleri” Turne Programı gerçekleştirilecektir.	Faaliyet 1: Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı 6 ilimizde (İzmir, Edirne, Tekirdağ, Gaziantep, Mersin ve Adana) “Roman Müzikleri” temalı bir turne programının gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.	Kültür ve Turizm Bakanlığı (Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü ve Bağlı Sanat Birimleri)	Yerel Yönetimler	2023: <ul style="list-style-type: none">6 Etkinlik Düzenlenmesi	• Etkinlik Afişleri	1. Gerçekleştirilecek etkinlikler ile Roman vatandaşların sanatsal faaliyetlerden yararlanmaları amaçlanmaktadır.
				2024: <ul style="list-style-type: none">6 Etkinlik Düzenlenmesi		
				2025: <ul style="list-style-type: none">6 Etkinlik Düzenlenmesi		

AÇIKLAMA: Bu eylem ile Roman vatandaşlardaki kültürel bilinçlenme ve farkındalığın artırılması, ayrıca Roman vatandaşların sosyalleşmelerine katkıda bulunularak; dayanışma ve sosyalleşme duygularının oluşumu sağlanacaktır. Sosyal içerme politikası kapsamında da düşünüldüğünde kültürel ve sanatsal faaliyetlerin; dayanışma, bütünleşme bağlamında olumlu

etkileri olduğu ve bireylerin toplumsal bilinç düzeylerine katkıda bulunduğu açıktır. Bu eylem maddesi kapsamında, toplumun dezavantajlı kesimlerinden biri olan Roman vatandaşların sanatsal faaliyetlerden yararlanmalarını sağlamak amacıyla söz konusu turne programı planlanmıştır.

